

INFORMACE O CHARTĚ 77

ročník osmý /1985/ - č. 12

od 4. listopadu do 3. prosince 1985

A

	str.
Dokument Charty 77/26/1985 a sdělení VOHS č. 482 k týdnu akcí na propuštění psákých politických vězňů	1
Dokument Charty 77/27/1985 Dopis Radě svobodného Československa	2
Dopis Rady svobodného Československa k návrhům Charty 77	3
Několik tédek na vysvětlenou Petra Uhlá	4
Charta 77/28/1985 /Ekumenický dokument/	5
sdělení VOHS :	
č. 483 /Propuštění ing. Rudolfa Bařtka/	10
č. 484 /Hlavní líčení v trestní věci proti P. Krivkovi/	10
č. 485 /Odsouzení kat. kněze M. Němtha a domovní prohlídka u Magre. V. Tlustenského/	11
č. 486 /Represe proti katolickým aktivistům/	12
č. 487 /Roční domovní prohlídka v rodině Hromádkových/	13
č. 488 /Trestní stíhání dvou mladých evangeliků/	13
č. 489 /Ozvěny nad ing. P. Krivkou a ing. F. Škodou/	14
č. 490 /Další informace o stíhání katolíků v Gottwaldově/	15
č. 491 /Další informace o represích proti katolickému samizdatu na Moravě/	17
č. 492 /Ochranné sdělení/	18
Dopis Bohumila Chrástka Vasilu Bilákoví	20
Známý proces s Janem Kellerem	23
Ochranný dohled - korespondence J. Gruntoráda s VB	28
Objevený dopis Daniela Ortogovi	35
2 materiály FIDH	36
V samizdatu nově vyšlo	37
Krátké zprávy:	
/Setkání SPD - Charta 77; zasedání synodu česko- bratrské církve evangelické; ekumenické setkání; dopis M. Krause; kulturní svoboda pro Maďarsko; zástupci Jazzové sekce v Budapešti; sakrální rock; perzekuce V. Bendy/	

Informace o Chartě 77 vydává nezávislá redakční skupina signatářů
Charty 77

Petr Uhl, Anglická 8, 120 00 Praha 2 - Vinohrady

Charta 77/26/1985

Sčítání V. Boru na obranu nespravedlivě stíhaných č. 432

V Praze 7. listopadu 1985

Víme, že v Polsku právě probíhá týden akcí na propuštění politických vězňů, k němuž Solidarity vysílala polskou společnost. Je smutné, že rok a čtvrt po všeobecné amnestii, při níž prakticky všichni političtí vězni byli propuštěni, je třeba znovu počítat sice na jejich propuštění. Svědčí to nejen o tom, že vláda generála Jaruzelského se nepodařilo navázat smysluplný dialog s polskou společností, ale i o tom, že Solidarity, která je skutečným reprezentantem Poláků, se nevdala a v tradici svého statečného národa dále usiluje o svobodu všech Poláků.

My sami máme také zkušenosti s mocí, která se uchyluje k vědnění svých názorových protivníků, a víme, že umlčením oponenta není vyřešen problém, o němž se vede spor.

Polští přátelé se nejednou zastávali československých politických vězňů, však svoboda je nedělitelná a solidarity přesahuje hranice státu, a byl by byl v Polsku vědněn jeden jediný člověk pro své politické a občanské postoje, nemělo se s tím ani myslít. Sama polská vláda však uvádí, že je jich na tři sta šedesát, a šlova veřejná Solidarity jsou ještě vyšší.

Všrojujeme se tedy alespoň tímto dopisem k mnoha lidem, které tento týden sčítají propuštění polských politických vězňů.

Jiří Dienstbier,
mluvčí Charty 77

Iva Kantárková
mluvčí Charty 77

Petraška Šustrová
mluvčí Charty 77

Poslání: Prostřednictvím velvyslance PRL v Praze předsedovi vlády PRL generálu Wojciechu Jaruzelskému
Prostřednictvím velvyslance PRL v Praze Josefu Ciespovi, primasu polskému
Lechu Wałęsovi
VIA MOX - Dočasně koordináční komisi Mezávládního samosprávného odborového svazu Solidarity

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných, čs. liga pro lidská práva, člen Mezinárodní federace pro lidská práva
Ladislav Lis
místopředseda
racc pro lidská práva

x x x

Charta 77/27/85

COUNCIL OF FREE CZECHOSLOVAKIA

420 East 71 st Street

New York 100 21

Vážený pánové,

Došli jsme Vás dopis, týkající se skutečnosti, že deset signatářů Charty 77, a toho většinou, jejich mluvčích, podepsalo mezinárodní výzvu americké vlády "Nikaragua má právo na mír".

Váš dopis jsme zveřejnili, aby se s ním mohla seznámit celá přátelská veřejnost Charty 77 a současně s ním zveřejňujeme i tuto naši odpověď. Tak jistě učiníme radost demokratičnosti a otevřenosti, na níž je založena činnost naší správné obce.

K Vašemu dopisu bychom rádi vysvětlili, jednu okolnost pro existenci a činnost Charty velice důležitou, ne-li základní:

Charta 77 není společenská o jednom společném názoru na svět a na řešení jeho problémů. Signatáři Charty 77 sjednocuje nájem o to nej-
obecnější, o to, co se týká všech lidí a čím se provinuje proti vše-
mu lidu penunžící režim v Československu: o boj za prosazení plat-
nosti lidských a občanských práv a hlášené teorie do praxe politiky.
Avšak názor na způsob tohoto zápasu, na jeho rozsah, obsah a formy
k zlepšení československých poměrů mají různé proudy a skupiny v
Chartě sdané, tak jako to už bylo mnohokrát popsáno. Proto také
část dokonce mluvčích Charty 77 bez rozpaků podepsala mezinárodní
výjavu, kterou by jiní jejich přátelé v Chartě nepodepsali.

V tomto skutečném pluralismu cest a sítí, v této rozdílnosti
názorů a volnosti mine Chartu je projevit, je všechna síla Charty 77.
Každý pokus o nadvládu jednoho názoru proti jiným by vedl k roz-
padu Charty a k nemožnosti jejího působení. Proto také chartisté
středí se křehlivě své přátelství k rozdílnosti, svou jednotu v roz-
manitosti. V Chartě platí zásada, že právo druhého na názor je i
můj práven, i kdybych s názorem neschvaloval. A není třeba dokládat,
že státní moc se někdy se usilovně snaží právě tuto jednotu v roz-
dílnosti rozklížit a Chartu tak zničit.

Vám toto vše nebude možná snít nijak objevně, slyšete ve světě,
kde se lidé chovají tak volně, že jim to až někdy závidíme. U nás
jsou ale tyto principy přesně tím, co pro svou vlast obhajujeme
a musíme se jimi především řídit my sami. Nepochybujte ale nikte-
rak o tom, že Váš názor byl dobře slyšen, a že i těmi, kteří výjavu
podepsali a proti jejímu podpisu argumentujete.

Jsem rád, že se sájnem sledujete práci Charty. Nechceme nijak
přecenovat její význam, ale to, že je už několik let slyšitelným
hlásem, opozujícím vládnoucí mocí a vyjadřujícím názory národa, jí
k mnohem savazuje a současně je vděčná za každý projev sájnů a
upřimosti. Občanská práva, o něž usilujeme, jsou uměte v celém
světě nedělitelným úkolem a Charta 77 se cítí být součástí všech
jejích stoupenců a všech aktivit, které se ně bojují.

Ještě jednou Vám děkujeme za pozornost, kterou jsme přijali
jsem v přátelském duchu.

V Praze, dne 6. listopadu 1985

Jiří Dienstbier
mluvčí Charty 77

Eva Kantůrková
mluvčí Charty 77

Petruška Jurečková
mluvčí Charty 77

K X X

COUNCIL OF FREE CZECHOSLOVAKIA
420 East 71st Street
NEW YORK, 10021

15. září 1985
Mluvčím občanské iniciativy Charta 77
Praha
Československo

Vážení přátelé !

Rozeznali jsme, že deset z Vašich významných členů občanské
iniciativy Charta 77 / Jiří Dienstbier, Jiří Hájek, Ladislav Nejšá-
nek, Eva Kantůrková, Václav Malý, Miloš Rejchrt, Gertruda Sekoni-
nová-Jakrtová, Jaroslav Šabata, Anna Šabatová a Petr Uhl / připojili
své podpisy k výjavu 154 evropských intelektuálů "Nikaragua má právo
na mír", ve které žádají, aby bylo zastaveno americké masohování
če nikaragujských záležitostí.

Sledujeme činnost občanské iniciativy Charta 77 od jejího vni-
ku s obdivem a velmi pozorně. Činíme tak mezi jiným i proto, aby-
chom v jejích dokumentech, analýzách a podnětech na československé

vládní a stranické orgány nebo jejich představitelé vyslovené náměry a požadavky poznali, jim porozuměli a pokud je nám to možné, k nim přiblížili ve své exilové činnosti, zaměřené na obnovení svobody, suverenity a demokracie v naší vlasti, okupované vojsky a jednotkami Sovětského svazu. Tím se vaše dokumenty zveřejňují ve svém anglickém věštáku Czechoslovak Newsletter a se přiblížíme k jejich obsahu a postulatům ve svých podáním adresovaným vládním a politickým kruhům svobodného světa, jsme dali nejavo svůj pozitivní postoj k programu Vaší občanské iniciativy Charta 77. Proto jsme až dosud nepovažovali za nutné Vám přino své připomínky a recity sdělovat.

Jsem si vědomi toho, že připojení deseti předních členů občanské iniciativy Charta 77 k výsvě evropských intelektuálů "Nikaragua má své právo na mír" není oficiální akt Charty 77! Tento přípis nás však znepokojil do té míry, že jsme se rozhodli tlumočit Vám své stanovisko a prosbou, abyste je sdělili svým deseti zaangażovaným přátelům. Činíme tak v dobré naději, že navážeme konstruktivní dialog, který nám umožní v budoucnosti, abychom si rozuměli a bez jakéhokoliv formálního dohovoru naši aktivitu koordinovali.

Konstatujeme totiž, že československý občan a člen občanské iniciativy Charta 77 může a klidně s vědomím připojit svůj podpis k takovému dokumentu, jako je výsvě "Nikaragua má právo na mír". Samozřejmě, že Nikaragua a její lid mají právo na mír. Ale můžeme a my a československou komunitou jasně jako jsou ti, kdo podepsali výsvě evropských intelektuálů, musí vědět, o jaký mír v Nikaragui jde, když politický vývoj v této středomoerické republice ovlivňují a řídí "poradci" ze Sovětského svazu a Kuby.

Nikaragujský lid má právo na mír, ale nikaragujský lid není jen Ortega a jeho společníci a nejsou jim pouze touto klikou vedené davy. Do nikaragujského lidu, který má právo na mír, patří ti, co bojovali proti Somozevě diktatuře a které nyní režim presidenta Ortegy odmítá a pronásleduje a nutí opustit vlast. Do nikaragujského lidu patří i intelektuální kruhy, které Ortegov režim vyhání z jejich domovů a decimuje. Do nikaragujského lidu patří také rolníci a drobní podnikatelé a obchodníci, jež režim pomalu a postupně likviduje. Do nikaragujského lidu patří i ženy věřícího lidu, které náboženským projevům režim omezuje. Do nikaragujského lidu patří i tisíce těch, kdo se obraní v ruce bojují proti diktatuře Sandinistů.

Snadná bychom Vám chtěli připomenout, že v Nikaragui začal proces úplně obdobný procesu, který procházel v Československu do komunistického puče. Neboť i v Nikaragui představitelé Ortegov režimu hovoří o svérázné nikaragujské revoluci, o sociální spravedlnosti, o náboženské svobodě, o připuštění opozice atd., tak jako hovořil u nás Gottwald a Zápotocký. A všichni velmi dobře víme, jak to dopadlo s onou speciální československou cestou k socialismu. Je to také proces obdobný procesu, který vedl k nastolení komunistické diktatury na Kubě. Sandinisté jsou ochotni k mnoha kompromisům na své cestě k totalitní moci vyjma jednoho: na klíčových ohlonech se nevdávají své "vedoucí role".

Program Vaší občanské iniciativy Charta 77 je zaměřený na odčištění těch chyb a zločinů, kterých se u nás komunisté dopustili, když se podle příkazu M. skvy zmocnili vlády a začali budovat socialismus podle sovětského vzoru. Proti tomuto režimu se ve svých memorandech, které posíláte na konferenci, jež rokuje o plnění Závěrečného paktu s Helsinkami, dovoláváte se pomocí těch demokratických sil, které mají možnost znemožnit krutosti a zločiny komunismu a sovětského imperialismu. Nechápeme proto, jak někteří členové občanské iniciativy Charta 77, mohou být proti tomu,

když americká vláda chce pomoci těm vstevám nikaragujského lidu, které bratry režim vyřadil z národní společnosti, anebo těm kdo odolávají jeho plánu na potlačení lidské a náboženské svobody. Opakuje se: v Nikaragui dnes nejde o nic jiného než o to, co šlo a nás před totálními uchvácením moci komunisty. A to není možné schvalovat a není možné se na to dívat se založenými rukama.

Je vám jistě známo, co o poměrech v Nikaragui napsaly polské ilustrované noviny v otevřeném listě páterovi Cardenalovi. Pro jistotu přikládáme k tomuto dopisu zprávu o onom listě. Československá občanská iniciativa Charta 77 hledá cesty ke spolupráci s polskou Solidarnoscí. Vydala spolu s polskými přáteli už několik prohlášení, jež měla vliv na Z. padě už i proto, že šlo o společný krok československých a polských pracovníků - obránců lidských práv. Domníváme se, že polský list páteru Cardenalovi analyzuje situaci v Nikaragui daleko přiléhavěji a vyvozuje z ní politické důsledky v souvislosti se svobodou, demokracií a míru daleko přesvědčivěji, než tak činí spal "Nikaragua má právo na mír".

Ujistujeme Vás znovu svým kladným postojem v Vaší občanské iniciativě Charta 77, která ve světě pomáhá udržovat dobré jméno demokratických sil v Československu. Prosíme Vás však, abyste svým přátelům, kteří se připojili k výjavě evropských intelektuálů "Nikaragua má právo na mír", sdělili naše stanovisko k jejich podpisu a s ním i naši žádost, aby vždy v takových případech, kdy by jejich stanovisko mohlo podpořit sovětské pronikání do světa - a o to v Nikaragujském případě jde, svůj postoj důkladně uvážili.

Prosíme Vás, abyste přijal(a) tyto naše řádky v upřímném duchu ve kterém je podáváme.

M. Janiš Lovolný
předseda výkonného výboru

Martin Zvětko
místopředseda výkon.výboru

X X X

Několik řádek na vysvětlenou.

Názevový pluralismus, který je jedním ze základních stavebních kamenů Charty 77, není vítán jen uvnitř Charty, ale pochopitelně i mimo ni. V jeho rámci mohou lidé z Rady svobodného Československa vyjadřovat své názory na situaci v Nikaragui, na poválečný vývoj v Československu /tím spíše, že za něj nesou svůj díl odpovědnosti/ a třeba i na Chartu 77, která pro ně existuje jen jako "občanská iniciativa". Neradí je, že této iniciativě přiřazují "členství" Charta 77. Řádné členy není. A úplně špatně je, když hovoří o programu Charty 77 a přitom jej vymezují: Program Vaší občanské iniciativy Charta 77 je zaměřený na odčinění těch chyb a zločinů kterých se u nás komunisté dopustili, když se podle příkazu Moskvy zmocnili vlády a začali budovat socialismus podle sovětského vzoru". Nežná, že v Chartě 77 působí i ti, kdo chtějí odčinit chyby či zločiny vlastní či jiných lidí; v jednom případě jsem se s takovým postojem dokonce setkal. Vyhlášením to za program Charty 77 ovšem nelze, motivy podpoření Charty a angažování se v hnutí za lidská práva jsou nejméně odlišné. Pokud Charta má nějaký program /to slovo není nejšťastnější/, je to trvalá obhajoba lidských práv ve smyslu základního prohlášení i pozdějších dokumentů, které vyjadřují všeobecný rámcový konsensus aktivistů Charty 77. Politické krédo Rady svobodného Československa by tento konsensus sčítat nemohlo, ostatně ani žádná jiná vyhraněná politická platforma. Z dopisu funkcionářů této Rady je vidět, že se v chartovní problematice a dokumentech dost vynechávají; je proto s podivem, že se pokoušejí ve formulaci o programu Charty 77 spojit její ideu se svým vlastním politickým názorem. Kdyby něco podobného udělal signatář Charty 77, anebo by ho kritizovali za to, že zneužil Charty pro své politické cíle. K přání

... July... conference... 1955

Charta 77/20/1983

1/ Charakteristika... ekonomiky... plánování...

2/ V systému ekonomického řízení... centralizace...

3/ Charakteristika řízení... centralizace... koncentrace...

4/ Charakteristika řízení... centralizace... koncentrace...

5/ Charakteristika řízení... centralizace... koncentrace...

materiál a subdodávky včas a v požadovaném sortimentu. Protože všichni nabízejí méně než mohou a požadují více než potřebují, převládají požadavky podniků ve svém celku trvale nadhodnotě zdrojů. Odtud pochází chronická nedostatečnost, tak typická pro naši ekonomiku, i růst nadměrných uurtvených zásob. Navíc jsou problémy systému řízení násobeny nevhodnou strukturou čs. hospodářství, v němž trvá preference těžkého průmyslu a energetiky a eurovinové výrobních odvětví na úkor průmyslu lehkého a spotřebního.

Když tedy hlavním cílem podniku je objemové plnění, je současně lhůtojně, smlou plněn podnik s moderním vybavením, vyrábějící efektivně a kvalitně potřebný a požadovaný sortiment, anebo naopak podnik zastaralý, neefektivní a s nekvalitní a nepotřebnou produkcí. Při objemovém plnění je každá změna pro podnik tou nejbezpečnější věcí, protože zavádění nové technologie a nových výrobních představuje riziko a nejistotu. Tak samo pojetí plánu brání podniku mít zájem o novou techniku a efektivnost. Doma je možné nízkou kvalitu našich výrobků a jejich zastávající technické a ekonomické parametry zastřít nebo zamlžit, ale při vývozu do vyspělých států se odhalí v plné nahotě a vedou k těžkým ekonomickým ztrátám.

Nadto jsou podniky ochromovány tím, že centrální orgány svěřily výrobní a investiční proces nepřehlednou spleť předpisů, vyhlášek, nařízení a norem a že vytvořily složitou soustavu centrálních administrativních, investičních a finančních limitů, včetně administrativních předpisů pro technický rozvoj. Tyto předpisy někdy vyhovují, jindy nevyhovují, ale podniky jsou povinny je dodržovat ve všech okolnostech, neplnění je postihováno krádeží přemí i trestnými postihy. Jsme dokonce svědky toho, jak do výrobní a řídicí sféry podniků začíná zasahovat Bezpečnost a prokurátor.

V současném systému řízení je oddělena odpovědnost od příslušné pravomoci: ta náleží výhradně vyšším řídicím orgánům, zatímco na nižších úrovních je vymáhána pouze odpovědnost. Podnik, který chce uspět, tj. splnit plán, musí tuhé předpisy často porušovat, současně se ale zajišťuje, aby "papírově" bylo vše v pořádku. Tak se zastírá skutečná výše zásob fiktivní spotřebou, fakturují se neexistující výkony, chybí-li v daném termínu fakturace ke splnění plánu, prodává se tzv. aktivovaný materiál a základní prostředky, aby se za měsíc kupovaly zpátky, chybí-li do plánu výkony, zaměťnávají se "černé duše", je-li potřeba spravedlivě odměnit zvýšit potřebnou práci, zaměťnávají se lidé v učelnicke profesi, přestože vykonávají administrativní práci, dál se pracuje na papírově dokončených akcích a stavbách stá. Skutečnost, že i při plnění plánu a dodržování předpisů jsou neefektivně a nekvalitně vyráběny nepotřebné výrobky, dokazuje svrácenost celého systému. I samo řízení, dávající přednost svým subjektivním cílům /plnění plánu a předpisů/ před objektivními požadavky /efektivnost, kvalita a potřebnost výrobků/ se nestává nadržitelným samodělelem, hraou a fiktivní skutečností a ve svých důsledcích protispolečenským jednáním.

Systém řízení nezpůsobuje pouze nízkou výkonnost a zastaralost našeho hospodářství, ale má i další závažné druhotné účinky "organizovaná neodpovědnost", odloučení odpovědnosti od příslušné pravomoci, vytváří v lidech pocit bezmocnosti a bezprávi. Dnes a denně se lidé podílejí na větším či menším zlu, na větších či menších podvodech, jen aby se splnil plán, což vede k lhůtojnosti a cynismu demokratizace se šíří v podnicích i v nadřazených orgánech. Inicijativní jsou především centrální orgány, které však nikdy nejsou postihovány za případné omly a nesprávná rozhodnutí, kdežto iniciativa zdola znamená jen více práce a starostí bez odpovědnosti odcasy. Podnikání je nahrazeno plněním předpisů, na což dchli-ší armáda úředníků, předpis se tak stává důležitějším než výsledek. Ekonomická rozvaha je nahrazena byrokratickým přístupem, a výsledek je zastávání a neefektivnost, spatie a formalismus.

/3/ Ze výřtu negativních jevů systému řízení a plánování československého hospodářství by bylo možno pokračovat. Jako důkaz, že celý používaný mechanismus nemá ekonomický, ale administrativně-byrokratický charakter, uvedení fakta stačí. V různé míře provázejí tyto negativní jevy vývoj československého národního hospodářství od počátku padesátých let. Ponecháme-li stranou jako akademickou úvahu, jak by se bývala mohla naše ekonomika vyvíjet cestou ne-socialistickou, nemůžeme pomínout reformní snahy v ostatních socialistických zemích ani některé zkušenosti a poznatky z československých pokusů o nápravu v letech 1958 a 1968.

První - značně omezený - pokus se zaváděním tzv. dlouhodobých normativů hmotné zainteresovanosti /Kosmopolova reforma z roku 1958/ valné výsledky neměl, ale již tehdy byl vysloven požadavek zvýšení dílky ekonomických nástrojů řízení. Ekonomické reformy uskutečněné v druhé polovině šedesátých let pak prokazatelně odstranila poměry v našem hospodářství a založila některé významné tendence k jeho dlouhodobé propagaritě. Rozsáhlé změny, na kterých se podíleli ekonomové a podnikáři, centrálních úřadů i teoretických pracovišť, byly tzv. "normalizací" politicky odsouzeny a řízení naší ekonomiky se v sedmdesátých letech vrátilo k překonávaným direktivním a administrativním metodám.

V jiných zemích dnes probíhají intenzivní změny v řízení a plánování jejich hospodářství, nejednou využívající i principů čs. ekonomické reformy z roku 1968. Nejdále pokročilo Maďarsko, významné změny zaznamenaly v Bulharsku, NDR a také v Čínské lidové republice, rozsáhlé ekonomické experimenty s novými metodami řízení a rozšiřování práv podniků a výrobních sdružení se uskutečňují i v Sovětském svazu. Opomíjet nelze ani zkušenosti a využívání bank a státních institucí při realizaci strukturálních změn ve vyspělých kapitalistických zemích, kupř. v Japonsku, Švédsku nebo Holandsku. Jen v Československu jsou tvrději uplatňovány "Hlavní směry dalšího rozvíjení Souboru opatření ke zdokonalení soustavy plánovitého řízení národního hospodářství". Už z názvu je patrné, že jde jen o další pokus dílčích "kosmetických" úprav, které se samotné podstaty a pojetí systému řízení vůbec nedotýkají.

Přítom již existují poměrně rozsáhlé zkušenosti především z Maďarska, řada závažných témat je zpracována a připravena ve sféře naší oficiální ekonomické teorie a praxe, jejich zveřejnění však brání ideologické bariéry, především "střežák" reformy z roku 1968, která je dodnes vládnoucími kruhy označována za součást protisocialistických kontrarevolučních snah. V neposlední řadě je k dispozici i řada nepublikovaných příspěvků a studií významných ekonomů, odebraných z odborné a vědecké činnosti po roce 1968, mezi něž patří i četní signatáři Charty 77, kteří v nesnadných podmínkách nedostupnosti materiálů a sběrů, často pronásledováni a šikanováni policií, vytvořili některé cenné práce. Za mnohé uvádíme alespoň "Poznámky k reformě našeho dnešního hospodářského mechanismu" Vladimíra Kečlece, Rudolfa Zukala a kolektivu autorů a syntetickou práci Zdislava Šulce "Stát a ekonomika" /Příspěvek k teorii hospodářské politiky/.

/4/ Potřebné změny ekonomické reformy jsou obecně známy. Základním požadavkem je odmítnutí dílčích formálních opatření v rámci "dalšího zdokonalování metod plánovitého řízení" a vytýčení cíle základních systémových změn v modelu hospodářského mechanismu: přechod od administrativních, centralistických a přidělových metod k důslednému použití ekonomických nástrojů. Úspěšná může být jen taková forma, která se postupně dokáže s naším centrálně-přidělovým mechanismem rozepít zcela a důsledně, která nástroje centrální

regulace přísluší obnovenému hodnotovému mechanismu se všemi jeho nezbytnými atributy.

Uvedený požadavek předpokládá omezit centrální orgány v jejich diskrétní pravomoci vůči podnikům, pověřit je odpovědností za optimální rozvoj ekonomiky jako celku a k ovlivňování podnikové síly používat jenom ekonomických nástrojů, především cen, úvěrů a daní. Charakter podnikového i celospolečenského plánování je nezbytné přizpůsobit podmínkám umožňujícím fungování výkonného peněžně-tržního mechanismu. Podnikové plánování a odpovědnost za jeho důsledky nemůže celospolečenské plánování nahrazovat, ale musí je doplňovat a korigovat tam, kde získává motivace selhává /strukturální změny/, nebo kde působí společensky škodlivě /ochrana životního prostředí/. Existence i budoucnost podniků jako samostatných ekonomických subjektů by mopak měla být jednoduše závislá na faktické efektivnosti, kvalitě a potřebnosti jejich výroby, včetně všech rizik důsledků vnějších okolností i vlastních činů a rozhodnutí. To znamená, připravit podstatně změny především v oblasti odpovědnosti a pravomoci v celém řídicím systému ekonomiky, zvýšit samostatnost a práva podniků.

Cílem ekonomické reformy není jen zvýšení výkonnosti samotného hospodářství, ale i postupná vytváření podmínek pro samostatné prvky účasti zaměstnanců na řízení podniků. Mezi základními požadavky patří především vytváření podnikových rad pracujících jako demokratických orgánů řízení podniků, které by společně pověřila výkonem vlastnických práv. Radám by příslušelo určovat koncepci dlouhodobého rozvoje podniku, kontrolovat její uskutečňování, jmenovat a odvolávat ředitele a další vedoucí pracovníky, stanovovat výši jejich platů a podílu na hospodářských výsledcích podniku, schvalovat roční účetní usměrňku a rozhodovat o rozdílné mizce, o změnách přednástu podnikání, o sloučení nebo rozdělení podniku či o jeho případném sdružení s jinými podniky ap.

Přechod z centralizovaného na decentralizovaný systém řízení není jen čistě ekonomickou záležitostí, má i svoje výrazné politické a společenské aspekty. Tak například by bylo nutné odstranit zasahování politických orgánů do přímého ekonomického řízení a zrušit tzv. kádrový strop pro nestranyky, již je dovoleno zastávat jen nejnižší řídicí funkce, aťkoliv mají mají odbornou i mravní kvalifikaci pro řízení podniků. A bylo by žádoucí upevnit i zákony o hospodářské kriminalitě, aby postihovaly jen činy, které hospodářské organizace skutečně poškozují, a nikoliv činy nepoškozující nikoho, nebo dokonce činy společensky prospěšné, ale odporující centrálním předpisům. V této souvislosti by bylo nutné zrušit i zákony stíhající individuální podnikání jako trestnou činnost a drobné podnikání v zákonech stanovovaných mezech výslovně povolit.

A protože zdravý vývoj ekonomiky je spojen i s pohybem informací, s volnou výměnou myšlenek, se svobodnou kritikou, svobodou projevu a shromažďování, s cestováním a osvojeváním si zkušeností, s občanským sebevědomím a právní jistotou, podmínkami úspěch požadované ekonomické reformy i důsledné dodržování lidských a občanských práv.

/5/ Charta 77 navrhuje:

Jako první krok k odzdravení ekonomických poměrů a řízení naší ekonomiky procesu, který se týká všech občanů republiky, doporučuje Charta 77 politickým i vládním orgánům, ale též redakcím novin a sdělovacích prostředků, uspořádat širokou veřejnou diskusi o nezbytnosti, cílech a zaměření ekonomické reformy, o nutnosti strukturálních změn ve hospodářství. V této souvislosti svolají analýzu skutečného stavu naší ekonomiky a v mnohém širší míře než dosud veřejně vyhodnotit poznatky z řízení hospodářství v Maďarsku, Sovětském svazu, Číně a i dalších zemích a jiných ekonomických systémech a neklást diskusi předem ideologická či jiná omezení.

Na základě výsledků diskuse pověřit tým složený z nejzkušenějších odborníků z oblasti ekonomické teorie i praxe vypracovat konkrétní návrhy úprav fungování hospodářského mechanismu, struktury i soustavy řízení čs. národního hospodářství. Svou činnost na práci takového týmu nabízejí i ekonomové - signatáři Charty 77.

14. listopadu 1985

Jiří Dienstbier
mluvčí Charty 77

Eva Kantůrková
mluvčí Charty 77

Petraška Šustrová
mluvčí Charty 77

Zasláno:

předsedovi federální vlády ČSSR
předsedovi státní plánovací komise
řediteli Ekonomického ústavu ČSAV
redaktorům Rudého práva, Čs. rozhlasu, Čs. televize, Hospodářských novin.

X X X

sdělení VOXS

sdělení č. 483 /Propuštění ing. Rudolfa Batška/
Dne 30.10.1985 propustil okresní soud v Ostrově podmíněně ing. Rudolfa Batška, a to šest týdnů před vypršením pět a půlletého trestu odnětí svobody. Zkušební dobu stanovil soud na dva roky. Podle zákona to znamená, že uložený ochranný dohled v trvání tří let nebude přesatím na Rudolfa Batškovi vykonáván. Pokud soud a nějaké příčiny R. Batškovi neuloží, že musí vykonat zbytek trestu, ochranný dohled se definitivně stáhne rukou.

Ing. Rudolf Batšek signatář Charty 77 a člen VOXS byl v době svého zatčení mluvčím Charty 77. Víme ho na svobodě, který v jeho případě nebude omezena těžko snesitelnými podmínkami ochranného dohledu a přejeme mu mnoho zdaru v jeho odborném i občanském působení.

7.11.1985

11.

Výbor na obranu nepravdělivě stíhaných
Čs. liga pro lidská práva,
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

sdělení č. 484 /Hlavní líčení v trestné věci proti ing. Pavlu Křivkovi/

Předseda senátu krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Ludvík Hlavatý nařídil na 19. listopadu 1985 hlavní líčení v trestní věci proti ing. Pavlu Křivkovi z Pardubic a ing. Pavlu Škodovi z Prahy. Oba jsou obžalováni krajským prokurátorem v Hradci Králové stíhání pro trestný čin podvracení republiky podle §98 odst. 1. trestního zákona a hrozí jim trest odnětí svobody na od jednoho roku do pěti let. O případu Pavla Křivky jsme informovali ve sdělení č. 475; v oné době nám nebylo známo, že spolu s ním je obviněn i ing. Pavel Škoda vysokoškolský asistent z Prahy, o němž nevíme, zda je na svobodě. Pavel Křivka je nadále ve vazbě. O závažnosti případu svědčí i fakt, že původní obvinění pro trestný čin podvracení republiky v cizině bylo změněno na obvinění z činu příslušejícího trestného. Protože máme o oznámení hlavního líčení jen nepřímou zprávu, uvádíme, že výsledky svědků se má konat 18.11.1985 odpoledne v místnosti č. dveří 56, I. patro budovy kraj. soudu; nevíme však, zda začátek hlavního líčení byl stanoven na 19.11. dopoledne nebo už na 18.11.

8.11.1985

Výbor na obranu nepravdělivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Sdělení č. 485 /odsouzení katolického kněze Mateje Němetha a domovní prohlídka u monsignora Viktora Trstenákové/

Jak jsme již uvedli ve sdělení č. 452, byl katolický kněz Matej Němeth odsouzen pro trestný čin pobuřování. Získali jsme nyní přesnější informace o jeho případu i o dalších represivních opatřeních proti katolickým kněžím na Slovensku.

Případ Mateje Němetha, správce katolické fary v Lipovníku, okr. Košice, trvale bytem Klincová 22, Bratislava, začal tím, že byl M. Němeth 8. j. 1984 kontrolován během jízdy svým vozíčem hlídkou VII. Hlídka našla v kufru jeho auta větší množství náboženské literatury mj. dvacet samizdatových vyhotovení Dějin římsko-katolické vírky v Čechách a na Moravě 1948-1978. Policie vše zabavila. Matej Němeth byl vyslýchán a přiznal, že nalezený materiál samizdat odtěl věnovat svým přátelům. Teprve 14. 9. 1984 byla u něho na faře v Lipovníku provedena domovní prohlídka, při níž byly zabaveny další samizdatové publikace: třikrát "State z Pastierského listu", zaměřené proti instalaci raket na čs. území v r. 1983, dvacet kusů publikace "Lud boží na ceste" pojednávající o způsobu výuky náboženství pro děti od 6 do 12 let, sto kusů fotograficky rozmnožených textů s výzvou: "Propusťte na slobodu vášnov pre náboženstvo" a fotografiemi Branislava Borovského, Alojze Sabaje a Tomáše Konce /tito tři mladí katolíci byli v létě 1985 odsouzeni k nepodmíněnému trestu za pašování náboženské literatury; VOHS o tomto případě vícekrát referoval. /čtyři vyhotovení tzv. "Evropského aktu-souboru statí, pojednávajících o způsobu přibíhávání dětí k výuce náboženství, o způsobu, jak se obcovat v případě trestního stíhání, o protizákonné aplikaci dosahu státu nad církvemi aj., 49 kusů rozmnoženého časopisu-letáku "Ja teraz" v polském jazyce s připojeným českým překladem o volbách v Polsku aj. Zabavené tiskoviny se staly hlavním důkazním materiálem pro obžalobu.

Ve dnech 13. a 14. 5. 1985 se konalo s M. Němethem u okres. soudu v Košicích hlavní líčení. Senát za předsednictví JUDr. Juraje Dubovského ho uznal vinným z přípravy k trestnému činu pobuřování podle § 7/I k § 100/1a, c a ja tr. z. a odsoudil ho k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku s podmíněným odkladem na dva roky a k zákazu výkonu duševenské činnosti na dobu jednoho roku. V odůvodněném rozsudku se píše "obžalovaný od svého nástupu na správu římskokatolické fary v Lipovníku v r. 1981 až do 14. října 9. 1984 dovážel a shromažďoval na faře v Lipovníku značné množství různým způsobem rozmnožených písemných materiálů... a občasovými zaměřenými proti socialistickému a státnímu zřízení naší republiky, s cílem rozšiřovat je mezi čs. občany a tak vyvolávat u nich nepřátelské nálady proti republice a jí chráněným zájmům..." Na dotaz, co chtěl dělat se sto kusy fotografií tří mladých trestně stíhaných katolíků, obžalovaný odpověděl, že by je případně daroval svým kolegům. To byl pro senát hlavní důkaz přípravy k pobuřování. Obžalovaný popřel jakékoliv zpracování a rozmnožování zabaveného materiálu.

Soudní znalec uvedl, že je 90% pravděpodobnost, že některé samizdaty byly napsány na psacím stroji obžalovaného. Soud vzal tento závěr za dokázaný fakt. Ledabylost a nedostatečnost důkazního řízení se projevila zvláště při posuzování obsahu zabavených materiálů. Např. při hodnocení publikace "Lud boží na ceste", zabývajících se metodikou katechese malých dětí, byl učiněn závěr, že tato publikace je v rozporu se zákonem, protože prosazuje tzv. hostelní katechese dětí, která není u nás povolena. Při aplikaci této katechese by prý děti naučili čas na ostatní předměty. Jako důkazní materiál proti obžalovanému byl použit též jeho podpis místopředsedovi KNV v Košicích ze dne 3. 7. 1984, v němž žádá o povolení přípravy dětí na faře /náboženské přípravy/. Senát odsoudil, že obsah dopisu narušuje vztahy mezi státem a církví. Tendence při posuzování charakteru a jednání obžalovaného

Je zájmem i z toho, že není vzal v úvahu pouze zaměřené negativní poznatky státních a církevních orgánů, zatím co kladné poznatky věřících ve prospěch obžalovaného nebyly vůbec šteny. Přitěžující okolností bylo např. svědectví církevních představených, že obžalovaný má negativní vztah k Vatikánu zakázanému státní kate-
lického duchovenstva Pacem in terris. Rozsudok není pravomocný, protože se Kateř Hnětch odvolal. Rovně však, zda už proběhlo odvolací řízení. Nicméně byl M. Hnětchovi definitivně odebrán souhlas k duchovenské činnosti k 1. září 1985.

V řízení proti katolické církvi na Slovensku stratili v říjnu 1985 státní souhlas k výkonu duchovenské činnosti také kněží Anton Šrbolec, farář v Báhorské Nové Vsi a Jindřich Chudý, farář z Imrochoviště v bratislavské diecézi. Jsou významní úvodci k předpoklá-
da, že tento souhlas stratili pro své aktivní působení mezi kato-
lickou mládeží na velenhradské pouti.

Dne 15.10.1985 byla u katolického kněze bez státního souhlasu monsignora Viktora Trstenického, bytem ul. Čaj. armády 121, Trstená, okr. Dolný Kubín, provedena domovní prohlídka pod vedením npor. StB Jánia Istvána, při níž mu byly zabaveny kopie jeho dopisů se-
slaných různým státním a církevním představitelům a týkajících se porušování náboženské svobody v ČSSR. Celkem bylo zabaveno 14 po-
loček. Byla to už desátá domovní prohlídka provedena u V. Trstenického, který v pedagogických letech strávil mnoho let ve vězení. Při pro-
hlídce mu byl odňat psací stroj.

Uvedené případy dokumentují obavy státních orgánů z rostoucí aktivity křesťanů. Výrazem těchto obav jsou stupňující se represie proti věřícím a svládkům proti duchovním, kteří vybojují za náje-
tých a státní vyhovujících koleji a usilují o větší náboženskou svobodu.

18.10.1985

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva,
Člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Odřčení č. 486 /Represie proti katolickým aktivistům/

Dne 11. listopadu 1985 obvinil vyšetřovatel StB zaměstnanec ČSD Augustina Navrátila, nar. 20.12.1928, bytem Lutopecný 14, okres Kroměříž, otce devíti dětí, z trestního činu porušování podle § 180 odst. 3 a trestního zákona, jehož se měl dopustit vyhrožove-
ním vyhlášením písemnosti. Otevřený dopis č. 2. Tato písemnost upozorňovala na nejasné okolnosti smrti řeckokatolického kněze Bláhyala Coufala ze Stupavy u Bratislavy; případ se stal v roce 1981.

V noci z 11. na 12. listopadu 1985 od 20,45 do 3,00 hodin provedl kpt. JUDr. Veselý s nadporučíkem Janem Kofuchem a nadstrážníkem Jaroslavem Jazentukem domovní prohlídka v rodinném domku Augustina Navrátila, při níž bylo odňato 299 položek, většinou samizdatových písemností náboženských i jiných, dále psací stroj, rozmožňovací námaček apod.

Augustin Navrátil byl vzat do vazby. Na základě stávajícího obvi-
nění mu hrozí trest odnětí svobody od jednoho roku do 5 let.

Augustin Navrátil byl již v minulosti vystaven různým soudním a policejním represím pro své nekompromisní vystupování na obranu náboženských svobod a proti nespravedlivému pronásledování svých spolubratrů.

Uvědomění Augustina Navrátila je pravděpodobně součástí mnohem rozsáhlejší akce StB, v jejímž rámci byla vyslechnuta řada osob, byly provedeny domovní prohlídky a byli uvězněni dva občané z Gottwaldova, Jaromír Němec a Ing. Bedřich Koutný. Přesnější údaje nejsou doposud známy, k případu se co nejdříve vrátíme.
19. listopadu 1985

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Čs. liga pro lidská práva
Člen Mezinárodní federace pro lidská práva
Jména a adresy členů této ligy zveřejněny ve sborníku č. 400

zápisník VONS č. 487 - Noční domovní prohlídka v rodině Hromádkových

Ve čtvrtek 14.11.1985 byla ve venkovském domku rodiny Marie a Oldřicha Hromádkových provedena domovní prohlídka. Marie Hromádková, bývalá mluvčí Charty 77 s manželem Oldřichem, signatářem Charty 77, žije po těžkém úrazu několik měsíců v roce v Lunčovicích n. Labem u Vrchlabí v rodině nejstaršího syna Oldřicha, televizního opraváře.

Oldřich Hromádka ml. byl 14.11.1985 celé odpoledne vyslýchan na pracovišti, kde se údajně ztratil magnetofon, svěřený tam do opravy. Jak se později ukázalo, již v této době byl vydán příkaz k domovní prohlídce, k němuž dal souhlas prokurátor okresní prokuratury v Bratřovicích. Prohlídka proběhla od 20.30 do 5.00 hod. následujícího dne ráno bez ohledu na pětileté dítě, a to v celém domku, zejména pak důkladně v části obývané Marií a Oldřichem Hromádkovými. Provedli ji por. Schön, npor. Libnar, npor. Klimeš, npor. Žižka, ppor. Štěpán. Přesto, že byl údajně hledán magnetofon staršího typu, policie hledala i mezi knihami a papíry, listovala v sešitech. Zabavila zejména větší počet českých knih vydávaných v zahraničí.

Tento postup orgánů SNB, kdy se pod záminkou kriminálního případu provádí domovní prohlídka u osob, které s ním nemají s nemožnou mít nic společného, není ničím novým. Již v minulosti si tak státní bezpečnost opatrovala písemnosti, knihy a další věci s bytí aktivistů Charty 77. Takovéto obcházení a zneužívání zákona je usnadněno atmosférou strachu a potlačování svobody slova.

Výbor za oboru nespravedlivě stíhaných
Čs.liga pro lidská práva,
člen Mezinár.federace pro lidská práva

zápisník VONS č. 488 - Trestní stíhání dvou mladých evangeliků

Dne 20. srpna 1985 byli zadrženi dva mladí evangelikové magdeburkého vyznání Jan Vecan a Marek Roháček, když při silniční kontrole orgány VB zjistili, že v osobním autě se převážá 100 až 150 kusů knih s názvem "Příběhy socialistické". Tato biblická dějepisná pro děti byla vytištěna v zahraničí. Knihy byly zabaveny a Jan Vecan a Marek Roháček byli obviněni z trestného činu porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizincem podle §124, odst. 2a tr.zákona; hrozí jim trest odnětí svobody od jednoho do pěti let. Student 5.ročníku elektrotechnické fakulty Vysoké školy technické v Košicích Jan Vecan, bytem Hajakovského 24, Košice, byl vzat do vazby, zatímco dělník Marek Roháček je stíhán na svobodě. Podle informací, které jsme získali začátkem listopadu, byl Jan Vecan již čtvrtý měsíc ve vazbě a hlavní líčení nebylo dosud nařizováno.

V tomto případě se opakuje zneužití zákona, k němuž došlo při trestním stíhání tří bratislavských katolíků: B.rovského, B. Gabaja a Konce, kteří byli souzeni za stejný tr.čin. Použití národného dovozu biblí je zcela absurdní, neboť se tím de facto potyranuje, že dovoz náboženské literatury není dovolen, což odporuje Ústavě, Čs.zákonům a mezinárodním úmlouvám, jež Čs.stát přijal.

Tyto skutečnosti podrobně dokumentuje Augustin Havrátil svým otevřeným dopisem č.1 z ledna 1985. Za situace, kdy stát dovoz náboženské literatury zakazuje, je zcela pochopitelné, že sami občané tuto literaturu dovážejí bez ohledu na celní předpisy. Svoboda projevu, zahrnující právo vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu bez ohledu na hranice a svoboda myšlení, svědomí a náboženství /viz Mezinárodní pak o politických a občanských právech, čl.18 a 19/ stojí podle všech kritérií právních i morálních výše než zájem, který chrání státní monopol zahraničního obchodu, valná částě pokud tohoto monopolu je zneužíváno k potlačení základních lidských práv a svobod.

† ustanovení podle § 124 tr.z. ke stíhání

Snaha státních orgánů kriminalizovat takové oprávněné sebeobranou akce a odsuzovat občany pro trestný čin hospodářské povahy je jen dovršením jednání hluboce pokryteckého a nezákonného, které je třeba rozhodně odmítnout. Domáči i zahraniční reakce na trestní stíhání tří katolíků z Bratislavy nebyla pro státní moc zřejmě dostatečným impulsem, aby další proces tohoto druhu neinscenovala. Žití obětí se tedy mají stát dvanácti luteráni z východního Slovenska.

21.11.1985

Výbor na obranu nepravdělivě stíhaných

Čs.liga pro lidská práva

Člen Mezinárodní federace pro lidská práva

Sdělení VOVS č. 489 - Rozsudek nad ing.Pavlem Křivkou a ing. Pavlem Škodou

Ve dnech 19-21.11.1985 proběhlo u kraj.soudu v Hradci Králové za předsednictví JUDr.Ludvíka Hlavatého hlavní líčení v trestní věci proti ing.Pavlu Křivkovi z Pardubic, obžalovanému z tr.činu podvracení republiky podle § 95 odst.1, tr.z., a ing.Pavlu Škodovi z Prahy, obžalovanému z tr.činu pobuřování podle § 166 odst.1, tr.z. /viz též naše sdělení č.475 a 484; ve sdělení č.484 jsme u P.Škody mylně uvedli tr.stíhání pro tr.čin podvracení republiky.

Obžalobu vypracoval prokurátor krajské prokuratury JUDr.Josef Pařízek. U soudu ji však nepřeteli celou sdíleli především parodii na text Rybovy vánoční písně "Hej mistře!", jež byla nalezena při domovní prohlídce u P.Škody. Zřejměho inspirátora a hlavního autora označil P.Křivku. Dále prokurátor vinil Pavla Křivku, že zaslal v únoru 1985 obsahově závadný dopis do NSR. P.Křivka skutečně napsal dopis svému příteli Winfriedovi Jonesovi, Ursalingergasse 3, D 8700 Würzburg, NSR, v němž se kriticky angažuje o ekologické situaci v Československu a zřejmě též o postupu vlády proti lidem, kteří se touto problematikou vážně zabývají. Dopis svěřil P.Křivka v únoru 1985 svému příteli ing.Miloši Broulíkovi z Pardubic, který odjížděl do Jugoslávie. Na čs.-maďarských hranicích byl však dopis orgány celní správy zabaven. Před svým uvězněním byl P.Křivka několikrát vyslýchán st.bezpečností mj. pro autorství několika nástěnných mapek, které umístil ve vitrinách okres.muzea v Jičíně, a na nichž označil a v legendě ironizoval ekologicky nejohroženější místa ve východočeském kraji.

V dubnu 1985 navštívil Winfried Jones Československo a společně s P.Křivkou, P.Škodou, Milošem Broulíkem a Milošem Lorensem pobývali v okolí jeskyně Domica v okr.Bohnava na Slovensku, kde sbírali botanické vzorky a natáčeli filmy s přírodovědnou tematikou. Jak jsme již informovali, P.Křivka byl na Slovensku 29.4.1985 zadržen a převezen do vazby v Hradci Králové. W.Jones byl při zpáteční cestě do NSR na hranicích zadržován a podroben mnohahodinovému výslechu. Byl mu přitom odebrán veškerý materiál /filmový. Vrácen mu byl až v říjnu tr.prostřednictvím čs.valvyslanectví v Bonn.

V obžalobě proti P.Křivkovi se nadále uvádí, že je autorem značného množství křivkových a tajenkami hanobivými stávající režim nebo jeho představitel. Tyto křivkovky údajně rozesílal v dopisech svým přátelům. V rozporu s tvrzením obžaloby, že hlavním přivedoucím parodie na text Rybovy písně je P.Křivka, vypověděl Pavel Škoda při výslechu před soudem, že téměř celý text napsal sám. U hlavního líčení bylo též slyšeno na 20 svědků, většinou členů Vysokoškolského pěveckého sboru v Pardubicích, kde P.Křivka působil.

Rozsudkem kraj.soudu byl ing.Pavel Křivka odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání tří roků a ing.Pavel Škoda, který je trestně

stíhána na svobodu, k trestu odnětí svobody v trvání dvaceti měsíců. Oba tresty jsou nepodmíněné a obžalování je mají vykonat v I. SRS. Rozsudek dosud nezbyl právní moci. Prokurátor si ponechal právo na rozmyšlenou a obžalování se odtěží proti rozsudku odvolat.

Malou soudní síň zcela zaplnili příslušníci StB v civilu. Přítel obžalovaného P. Křivky a pracovníci velvyslanectví Velké Británie a USA nebyli do soudní síně vpuštěni.

Tento případ je významným právu a zákonům. Příznačné je např. že P. Křivka byl ve vyšetřovací vazbě vystaven provokaci, když jej jeden spoluvězeň požádal o naspívání Malovaného textu parodie a potom písemný náznak odevzdal těm, kteří tuto trapnou lož nastráhlí v úmyslu dokázat, že P. Křivka pokračuje v tr. činnosti i ve vazbě.

Státní moc se zde prostřednictvím všech orgánů činných v tr. řízení upřipomene jen částečně domovní prohlídky a celonoční výlechy mnoha mladých lidí/ snaží zabránit nejen jakékoli pozitivní aktivitě mladých lidí, realizující se v tomto případě převážně ve sborovém zpěvu a v ochraně životního prostředí, ale i jakémkoli náznakem nekonformního myšlení.

Ing. Pavel Křivka, nar. 12.5.1940, je vědeckým pracovníkem okresního muzea v Jičíně a trvale je hlášen u rodičů v Českove ul. 1488 v Pardubicích.

Ing. Pavel Škoda je asistentem Vv. Školy zemědělské v Praze a bydlí v Květné ul. 12, v Praze 2.

Upozorněna na to, že všechny údaje v tomto sdělení jsou získány složitými způsoby a že mohou být v detailech nepřesné. Pavel Škoda nám si nepřeje jednat se zástupci VONS.

22.11.1985.

Výbor pro obranu nepravdělivě stíhaných
Če. liga pro lidská práva

člen Revizní federace pro lidská práva

sdělení č. 490 /Další informace o stíhání katolíků v Gottwaldově/

Ve sdělení č. 486 jsme informovali o případu katolického aktivisty Augustina Navrátila, který byl 11. listopadu uvězněna a u něhož byla provedena noční domovní prohlídka. Uvedli jsme, že jeho případ je součástí mnohem rozsáhlejšího stíhání katolíků na Moravě.

Již 8. června 1985 zahájil vyšetřovatel St. bezpečnosti v Brně trestní stíhání pro trestní činy pobuřování podle § 100 odst. 1 písm. a/, odst. 3 písm. a/ tr. z. V rámci tohoto trestního stíhání byla v noci z 11. na 12. listopadu a v následujících dnech provedena celá série domovních prohlídek. Současně byli zavedeného trestního činu obviněni a vzati do vazby dva katolíci, z Gottwaldova, a to Jaromír Němec a ing. Pavel Dudr. Jejich trestná činnost měla spočívat v rozmožování a rozšiřování písemností, které údajně pobuřovaly proti společenskému a státnímu zřízení republiky.

Signatář Charty 77 Jaromír Němec nar. 16. ledna 1935, bytem Jičín svahy, Gottwaldov, původním povoláním televizní technik /do r. 1969/m, byl již v letech 1971-72 uvězněna v Plzni-Sorech pro údajně pobuřování, jehož se měl dopustit rozšiřováním publikace Novosy s Janou Masarykem. V současné době byl zaměstnán jako technik-opravář lékařských přístrojů u n.p. Chirana Brno, pracoviště GUNZ Gottwaldov. Je rozvedený, má jedného syna, který studuje. Jaromír Němec byl zadržen 11.11.1985 kolem 19. hod., kdy u něj začala domovní prohlídka, jejíž výsledek neznáme. Druhý den dopoledne proběhla další prohlídka v bytě jeho matky, paní Josefy Němcové, uš. Tovačovského 2162, Kroměříž. Prohlídku nařídil vyšetřovatel KS StB v Brně kpt. JUDr. Miroslav Petřík a provedli jakpt. JUDr. Karel Veselý /který ve 3 hod. ráno téhož dne ukončil domov. prohlídku v domku Augustina Navrátila v Lutopecních v téže ulici/, dále nper. Dušan Nechoď a nper. Stanislav Musil. Bylo při ní zabaveno 57 položek, většinou různých písemností po jednom vyhotovení, a to náboženské i jiné samizdatové literatury, časopisy Informace o církvi, Informace o Chartě 77, dokumenty Charty 77? L, sty, R Právo lidu, Zvon, Studie,

dále filmové a magnetofonové pásky apod. Dne 15.11.1985 uvalil na Jaromíra Hance Krajský prokurátor vazbu.

Spolu s J. Hancem byla zatčena a pravděpodobně obviněna jeho přítelkyně Jiřina Bedeyová, asi 35 letá pisatelka okres. soudu v Gottwaldově. I u ní byla domovní prohlídka a St. bezpečnost brala vzorky všech strojů u soudu, neboť na jednom z nich prý opisovala tzv. protistátní písemnosti. Podle dosud neověřených zpráv je i Jiřina Bedeyová ve vazbě.

Ing. Pavel Dudr, nar. 2.12.1949, absolvent strojírenské fakulty Vysokého učení technického v Brně, konstruktor v závoděch přesného strojírenství v Gottwaldově, bytem obecina 3901, 760 00 Gottwaldov.

Je ženatý, manželka Hana Dudrová, absolventka gymnasia a SŠ je t.č. v domácnosti. Mají tři děti ve věku čtyř, šesti a sedmi let. Domovní prohlídka byla zahájena 11.11.1985 ve 20,30 hod. a trvala do 4 hod.ráno. Prováděli ji mjr. Zdeněk Petlík, mpor. Zdeněk Šedý, mpor. František Šebavý a další příslušníci StB. V bytě byly nalezeny a odnuty jednotlivé exempláře různých semisdatových písemností, z nichž některé obsahují zprávy o návštěvách s náboženskou tematikou a chartaristickou tematikou; pouze strojopis přednášky Václava Havela Politika a svědění byl nalezen ve 26 vyhotoveních. Dále byly odnuty různé zahraniční publikace jako listy, svědectví, Slovník českých spisovatelů a ped. a také psací stroj. Ve sklepě byly pak nalezeny dva rozmnožovací stroje, z toho jeden značky Konco, prostředky k rozmnožování, tiskářský lis a písmena, papír, pětileté cyklostylové blány se napsaným textem Kacismus a katolická církev a velký počet písemností, které byly bez popisu uloženy do osmi plastických pytlů a odvezeny s ostatními věci. Také Pavel Dudr byl dne 15.11.1985 vzat krajským prokurátorem do vazby.

Všichni uvězněni se nalézají ve věznici ministerstva spravedlnosti v Brně-Šehunicích. Pro úplnost dodáváme, že trestní věc proti gottwaldovským katolíkům je formálně oddělena od trestního stíhání Augustina Havrátky. Je vedena pod čj. ČVS 151/85, zatímco druhé, které bylo otevřeno mnohem později, pod čj. ČVS 345/85. První věc je příslušná okres. soudu v Gottwaldově, druhé kroměřížskému okres. soudu. Všem obviněným hrozí tresty od jednoho roku do pěti let odnětí svobody.

Z rozsáhlé akce St. bezpečnosti máme jinak jen kuse informace. V bytě 31 letého ing. Bedřicha Koutného v ulici K pesákům v Gottwaldově byla provedena 12.11. večer domov. prohlídka, která byla prakticky bezvýsledná a zatčený Bedřich Koutný byl téhož dne v posledních večerních hodinách propuštěn na svobodu, aniž bylo proti němu vneseno obvinění. /Ve sdělení č. 486 jsme omylem svadili, že je ve vazbě./ Na svobodě zůstal i Pavel Záleský z Otrokovic, u něž byly při domovní prohlídce nalezeny písemnosti výlučně náboženského charakteru. Byly provedeny ještě další domovní prohlídky.

Gdhahuje se, že v Gottwaldově St. bezpečnost provedla v posledních dnech v této souvislosti 30 až 40 výslechů a okruh vyslychaných se stále rozšiřuje. Akce St. bezpečnosti zde řídí tástupce náčelníka okres. oddělení StB Miloš Myšák za dozoru brněnských a pravděpodobně i pražských pracovníků Státní bezpečnosti.

Jedním z vyslychaných občanů byl dne 15.11.1985 signatář Charty 77 Stanislav Devátý. Jeho bratr Jiří Devátý je trestně stíhán pro údajné výtržnictví /viz naše sdělení č. 437, 439, 443 a 480/. Oba bratři jsou podrobeni stálému policejnímu dozoru. Jejich sledovatelé fotografují všechny přátele a známé s nimiž se bratři setkají, činí tak bez jakéhokoli skrývání, a to i ve veřejných místnostech, v restauracích apod.

Vzhledem k mnoha okolnostem považujeme toto trestní stíhání a další represivní proti gottwaldovským a kroměřížským aktivistům za jeden z nejvíce nejistých případů, jichž jsme se v posledních letech ujali. Všechny postavení naléhavě potřebují mezinárodní solidaritu, která v této věci může snadně ovlivnit jejich osudy. Každý její projev s postavenými je zároveň posilou pro stále se rozšiřující řady katolických aktivistů, kteří se angažují i jako občané a statečně podstupují rizika, s touto společenskou činností spojená. Je posilou i všem lidem v Československu, kteří milují s lidem důstojnost a spravedlivější společenské poměry.

14.11.1965

Výbor pro obranu nespravedlivě stíhaných
Čs. liga pro lidská práva
Člen Maximár., Federace pro lidská práva.

Sdělení č. 491 /další informace o represích proti katolickému samizdatu na Moravě/

Již ve sdělení č. 486 a 490 jsme upozorňovali, že zatím můžeme podat jen kusý obraz o represích proti katolickému samizdatu na Moravě, zapečetých v noci z 11. na 12. listopadu. Ačkoli jsou jednotlivé případy formálně rozděleny do nějaké tří skupin, je neopodstatněné, že nejde o náhodnou časovou shodu, nýbrž o jedinou, celostátně koordinovanou akci. Přinášíme nyní další podrobnosti, které se podařilo spolehlivě zdokumentovat - bohužel nemůžeme zaručit, že je alespoň tento nejnovější výčet úplný nebo že se represie dále nerozšíří.

V okrese Písecký byl postaven František Adamík, nar. 17.4.1932, dělník podniku Chemopetrol, bytem Písecký, Širava 21. Jeho starší otec pět dětí. Dne 12.11. byla provedena domovní prohlídka nejprve v místnosti, kterou má pronajatou v obci Újezdec, a poté v jeho vlastním bydlišti. Obě prohlídky nařídil vyšetřovatel npor. Alois Stínal a kromě něho se na nich jašnovitě podíleli kpt. JUDr. Ševčík, kpt. Štoklase, npor. Vít, nestr. Jastr, a jiní, spolu s dalším okresním prokurátorem JUDr. V. Kliment. Při prohlídkách byl odňat cyklisty, blány, papíry, barvy a další pomůcky k rozmnožování a větší počet čistě náboženských literatur, často v několika desítkách exemplářů. Po čtyřdenním zadržení, během něhož proti němu bylo vzneseno obvinění z trest. činu maření dozoru nad církví a náboženskými společnostmi /§ 178 tr.z./, byl dne 15.11. propuštěn a je nyní trestně stíhán na svobodě. Tento případ předstává povážlivou trhlinu v celkových plánech St. bezpečnosti, která se jinak snaží kamuflovat protináboženský aspekt své akce a postihuje svláště vydávání samizdatových publikací obecně politického charakteru.

V Gottwaldově byla dne 12.11. provedena domovní prohlídka také u Jakuba Machálka, nar. 1914, podrobnosti o jejím výsledku však zatím nejsou známy. Dotyčný nebyl ani zadržen, ani není trestně stíhán. V okresech Kroměříž, Gottwaldov a Písecký, bylo v souvislosti s touto akcí vyslýcháno několik desítek osob.

K dříve sdělením upřesňujeme: Potvrzuje se, že Jiřina Bedáčová z Gottwaldova, nar. 3. srpna 1951, zaměst. jako sekretářka trestního oddělení okres. soudu v Gottwaldově, dálkově studující právnickou fakultu byla vzata do vazby a obviněna z trestného činu pobuřování /§ 166 odst. 3, písm. a tr.z./ Adresa jejího bratra: Václav Bedáček, třída Šternická 1912, Gottwaldov. Současně doplňujeme, že paní Augustina Navrátilová, manželka vězněného A. Navrátila, bydlí na adrese Lutovce 14, 768 31, Zlábice.

1.12.1965

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných
Čs. liga pro lidská práva
Člen Maximár., Federace pro lidská práva

**sdělení č. 492 /Souhrnné sdělení o případech sledovaných VONS
k 1.12.1985/**

Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných se ustavil 24.dubna 1978, aby v duchu poslání Charty 77 sledoval případy osob, které jsou trestně stíhány nebo vězněny za projevy svého přesvědčení nebo které se staly obětmi policejní či justiční svévolie. Zabývá se výjimečně jinými případy nespravedlivého stíhání, zvláště tam, kde se nejvíce týkají jeho hlavního zaměření. Jeho snahou je seznamovat s těmito případy veřejnost i vlády a postíženým dle možností pomáhat. V prosinci 1979 se VONS jako československá liga pro lidská práva stal členkou ligou Mezinárodní federace pro lidská práva FIMH, participující na práci OSN jako nevládní organizace s konzultativním statutem. FIMH zvolila 18.listopadu 1984 člena VONS Ladislava Lisa svým místopředsedou a pověřila jej mj. i zastupováním svých zájmů u orgánů OSN ve Vídni. Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných vydal k dnešnímu dni 492 sdělení.

Členy Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných jsou:

ing. Rudolf Datták, Křiváckova 78, Praha 8 8
Otta Bednářová, Havelská 21, Praha 1
Jarmila Bělíková, Novoveská 12, Praha 9
dr. Václav Benda, Karlovo n.18, Praha 2
Petr Cibulka, Vrázova 51, Brno
Albert Černý, Měvatecká 20, Brno
dr. Josef Daniš, W. Plocha 81, Praha 2
Jiří Dienstbier, Moravská 28, Praha 2
Karel Fround, Mládežnická 90, Praha 2
Václav Havel, Hrádeček 5, Vlčice, okr. Trutnov, U dojvického rybníku 4, Praha 6
Zbyněk Hojda, Nešporova 573, Praha 4-Újezd
Ivan Martin Jirous, Stará Miše 31, okr. Jihlava
Ladislav Lis, Sosnová 84, okr. Jes. Lypa, pošt. ústřk: Šilského 1280, Praha 8
ing. Jan Litomický, Vyskytná 2, okr. Pelhřimov
Václav Malý, Nad pomníkem 2, Praha 5
Michal Matzenauer, Přemyslovská 9, Praha 3
Dana Němcová, Ječná 7, Praha 2
dr. Luděk Pásovský, Washingtonova 9, Praha 1
ing. Karel Roubal, Jastrov 131, okr. Pelhřimov
Jan Ruml, Kramelská 104/150, Praha 10
Jiří Ruml, Kramelská 104/150, Praha 10
dr. Gertruda Šechaninová-Čákrteví, Palackého 962, Polná, okr. Jihlava
Andrej Stanekovič, Hroznová 5, Praha 1
Anna Šabatová, Anglická 8, Praha 2
Petruška Šustrová, Kolínská 13, Praha 3
dr. ing. Jakub Trojan, MŠlnická 44, Boratovice
Petr Uhl, Anglická 8, Praha 2
Věra Vránová, Cimburkova 24, Praha 3

V zahraničí se ke činnosti VONS nadejde podleji tyto jeho členové:
Zina Freundová, 53 B Florence Rd., London N 4W, Velká Británie
tel. 00-44-1-2630013

dr. Martin Nybler, 4 rue André Messager, Limoges, Francie
tel. 00-33-55-333659

Ivan Medek, Hatterasse 12/1/25, 1170, Wien, Rakousko
tel. 00-43-222-454113

Jaroslav Suk, P. Bergersv. 72, 752 49 - Uppsala, Švédsko
tel. 00-46-18-1888 404572

Styky s VONS s Amnesty International /přidruženou organizací OSN/ a dalšími zahraničními institucemi zprostředkovává člen AI prof. dr. František Janouch, Bergstorsväg 62, 10363, Štaby, Švédsko
tel. 00-46-87-564820

VONS vítá jakoukoli spolupráci a pomoc, zejména při zjišťování jednotlivých případů i při podpoře postížených.

Pro naši práci jsou nezbytné zejména tyto údaje /pokud možno v úplnosti/:

- jméno a příjmení postiženého, datum narození, adresa, povolání /soc. postavení/
- údaje o event. předchozím trest. stíhání a event. jiných postizích
- údaje o rodině a jejím sociálním postavení /% počet a věk dětí/
- fotografie postiženého/podobenky i rodinné- pokud možno negativ/
- údaje o zahájení tr. stíhání /kým a jak/
- usnesení, jímž byla nařízena domovní prohlídka a protokol o jejím výsledku, popřípadě fotokopie či přesný opis
- podrobná oficiální verze skutkové podstaty, příp. skutečné důvody tr. stíhání a popis jednání, za něž je postižený de facto stíhán
- v jakém stadiu je trest. stíhání
- jméno obhájce a advokátní poraďna

V průběhu trest. řízení je třeba neprodleně informovat o všech důležitých právních úkonech */skojc:*

- případná značka obvinění, seznámení s výsledky vyšetřování, doručení obžaloby, nařízení hlavního líčení /přesný termín a místo/ a odvolacího řízení
- maximální údaj o obžalobě a rozsudku /rozsudků/
- výše trestu, za jaké trest. činy byl postižený odsouzen /včetně sčítání podle trest. zákona - paragraf a odstavce/
- kdo a kdy vše soudil /i jména soudců/

V případě vazby navíc:

- oficiální důvody vazby, od kdy trvá, zdravotní stav vězněného a jméno a adresa příbuzných, s nimž je vězněný ve styku, adre. věznic
- V případě výkonu trestu tyto údaje jako u vazby a navíc:
- nápravně výchovná skupina, kdy byl trest nastoupen /jde-li o nástup trestu z "volné nehy"/
- podmínky ve výkonu trestu /izolace, pracovní zařazení, kázeňské tresty/
- adresa nápravně výchovného ústavu včetně úseku, bloku apod. jméno náčelníka NVÚ, event. vychovatele, vězeňského lékaře apod.

Prosíme o poskytnutí opisů rozsudků, obžaloby, usnesení a zahájení trest. stíhání a jiných důležitých dokumentů, o jménu vyšetřovatele, prokurátora apod., získaných ze soudního jednání. Obracujte se na číslo VONŠA nejlépe písemně a osobně.

V tomto souhrnném sdělení jsme se pro přehlednost omežili na výčet případů, které jsou aktuální. Rozdělili jsme se do tří skupin. V první jsou evidovány případy momentálně vězněných, v druhé těch, kteří jsou podrobeni ochrannému dohledu a ve třetí jsou zařazeny aktuální případy podmíněných odkladů trestů nebo jejich zrušeny a ty případy, ž u nichž je vedeno trestně na svobodě. *H stiská*

/Pokud není uvedeno jinak, značí "trest" nepodmíněný trest odnětí svobody s výkonem v I. nápravně výchovné skupině. Mění-li uveden jiný právní předpis, jsou uvedené paragrafy z trest. zákona. Zkratky: OS - okresní nebo obvodní soud, MS - městský soud, KS - krajský soud, NVÚ - nápravně výchovný ústav, NVS - nápravně výchovná skupina, SNV - sbor nápravně výchovy, min. spravedlnosti ČSR nebo SSR. V závěreč jsou čísla sdělení VONŠA, týkající se daného případu/.

I. Věznění

1. Jitka Bedeiová, nar. 1.8.1951, bytem Školná ul. 203, Gottwaldov, /adresa jejího bratra Václav Bedei, Čderník 1012, Gottwaldov/, úřednice, 11.11.1985 vata do vazby s obviněním podle §100, odst. 3 písm. a /pobuřování/ za údajné rozmočování a rozčilování písemnosti naměřených proti socialistickému a státnímu zřízení republiky /490/491/

2. Ing. Pavel Dair, nar. 2.12.1949, bytem Obeciny 3901, Cottswavdov, Konstantin, od 11.11.1985 ve vazbě, obviněn podle § 100 odst. 3 písm. a/ /pobuřování/, za údajné rozumněování a realizování významnosti zaměřených proti společenskému a státnímu zřízení republiky. /490/
3. Aleš Gabaj, nar. 1960, z Bratislavy, dělník, dle 12.12.1983 zadržán na ds. polských hranicích v oblasti Popradu a převezen do vězení v Tarnové v Polsku, dne 10.4.1984 eskortován do vazby v Košicích a odtud 21.8.1984 propuštěn. Běle však četinně *Hrestav* ~~podle~~ podle § 146 /obrokování devizového hospodářství/, ve skutečnosti pro zájem o polskou náboženskou literaturu. Dne 21.3.1985 odsouzen OS v Bratislavě I k 18 měsíčnímu odnětí svobody podle § 124 odst. 1, 2 pro údajné porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizincem. Tento trest snížen MS v Bratislavě při odvolacím řízení 14.6.1985 na 14 měsíců. Nyní vykonává obytek trestu v MVČ Bratislava-Ľabi Majer, /354, 371, 386, 480, 403, 425, 432, 451, 455, 458/.
4. Ing. Petr Hájčan, nar. 7.8.1946, bytem Klánovická 705/5, Praha 9, samostatný odborný referent na internátní základně Ústřední správy federálního ministerstva zahraničného obchodu. Dne 14.10.1982 emigroval do NDR, dne 7.12. téhož roku se z rodinných důvodů vrátil do ČSSR. Dne 12.9.1983 po opětovných vysleších uvězněn a dne 9.2.1984 odsouzen MS v Praze k 10.letnímu vězení v II. MVČ a k zákazu činnosti ve státních orgánech na 5 let pro údajné trestné činy podle § 109 odst. 1. /omštní republiky/ a podle § 105 odst. 2 /vystěďačství/. Vystěďačství ne měl dopustit tím, že v době pobytu v NDR podal při vysleších informace o svém předchozím zaměstnání, jejichž obsah pokládal za irelevantní. Vězněn v MVČ *Minkovice*. /391, 455/
5. Ján Juhačík ml., nar. 1963 z Komarnovú na vjch. Slovensku, křesťan bratrance cirkve. Dne 12.10.1984 zadržán ve Vranové n. Topoľou ~~u~~ při silniční kontrole, obviněn podle § 124, odst. 2, písm. a/ /poruřování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizincem/. V autě jímž jel byly nalezeny báběle a jiná náboženská literaturu v ruštině. Bližší podrobnosti o jeho oudu se nepodařilo zjistit. /404, 455/
6. Ján Juhačík st., nar. 1912, Normanovci na vjch. Slovensku. Dne 13.10.1984 zadržán, obviněn podle § 124 odst. 1, 2 písm. a/ /poruřování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizincem/. Bližší údaje o jeho případu se nepodařilo zjistit. /404, 455/
7. Walter Mania, nar. 1940, signatár Charty 77, německé národnosti. Dne 13.6.1977 zadržán a později odsouzen MS v Brně na 7 let pro údajné rozkrádání majetku v soc. vlastnictví. Tento trest v r. 1984 vyřadil. Nyní vykonává dvouletý trest za údajné trestné čin podle § 7 odst. 1, k § 112 /poškození zájmů republiky v cizině/ k přísl byl v r. 1981 odsouzen spolu s Jaroslavem Dvřákem OS v Sumpertku /sv. sdělení č. 224/. Dne 17.2.1983 odsouzen OS v Karlových Varech podle § 8 k § 171 odst. 1 písm. a/ /pokus o znepřehnění výkonu úředního rozhodnutí/ a § 8 k § 112 /pokus o poškození zájmů republiky v cizině/ k 15M měsíčnímu odnětí svobody do II. MVČ za pokus o odeslání dopisů přibuzným do ciziny, v nich popisoval poměry v MVČ Ostrov n. Ohři MS v Plzni tento trest dne 16.5.1983 svýžil na dva roky v III. MVČ. Od prosince 1983 vězněn v MVČ Valdice. Je v špatném zdravotním stavu. /242, 218, 455/.
8. Stanislav Kolář, nar. 15.11.1955, bytem Husova 126, Dvůr Králové n. Láznem, okr. Frutnov, dělník. Dne 13.3.1975 zadržán pro údajné vystěďačství spolu s V. Procházkou, A. Kuntem a J. Hettlerem byl v dubnu 1976 vyřaděn vojenským soudem v Pliběrně odsouzen ke 13 ročním vězení ve III. MVČ a 3 letům ochranného dohledu. Delikt měl spočívat v tom, že těsně před pokusem odejít z republiky bez povolení ds. úřadů vedl ve vesnické hospodě s místními oby-

- věteli řeči o tuzích kasárnách a jejich osazenstvu /obsahoval v kraji všeobecně známá fakta/ a řeč bylo vykonstruováno, že chtěl těchto informací využít v případě zdařeného pokusu upuštění republiky. Byl vězněn v MVV Valdice a další dobu o něm nemáme zprávy /222,349,455/
9. Ing. Pavel Křivka, nar. 12.6.1960, bytem Češkova 1428, Pardubice, vedec, pracovník okr. Muzea v Jičíně, od 29.4.85 ve vazbě, 21.11.1985 odsouzen KS v Hradci Králové podle § 98 odst.1 /podvracení republiky/ ke 3 rokům vězení za soukromý dopis o ekologické situaci v ČSSR zaslaný příteli do zahraničí a za parodií na Rybavu ml. Rozsudek dosud nenabyl právní moci. Vězněn v Hradci Králové /475,489/
10. Lenka Müllerová, rozc. Marešková, nar. 13.6.1963, bytem Na stráni 4, Praha 10, zaměst. Dopravního podniku, signatářka Charty 77. Zadržená 7.3.1983, do 7.11.1983 ve vazbě v Čes. Budějovicích, dne 8.3.84 OS v Písku odsouzena podle §§ 102 a 104 /hanobení republiky a jejího představitele a hanobení států světové socialistické soustavy a jejího představitele/ k jednomu roku odnětí svobody podmíněně na 2 roky pro veřejnou recitaci vlastních veršů s politickým obsahem. KS v Čes. Budějovicích při odvolacím řízení rozsudek potvrdila. Na základě stížnosti pro porušení zákona, kterou podal 5.10.1984 ministr spravedlnosti Antonín Kašpar, však Nejvyšší soud ČSR 14.11.1984 vrátil věc k novému projednání OS v Písku. Ten 13.3.1985 odsoudil L. Müllerovou podle § 100, odst. 1 písm. a/c/ /pobuřování/ k 7 měsícům nepodmíněně. Od 29.7.1985 vykonává zbytek trestu v MVV Liberec, 411,427,428,455,464/
11. Augustin Navrátil, nar. 20.12.1928, bytem Lutovce 14, pošta Zlábice, okr. Kroměříž, otec devíti dětí. Od 11.11.1985 ve vazbě, obviněn podle § 100 odst.3 písm. a/ /pobuřování pro vyhotovení cyklostylované písemnosti otevřený dopis č. 2 upozorňující na nejasné okolnosti smrti kněze Přemysla Coufala/486,490,491/
12. Jaromír Němec, nar. 16.1.1935, bytem Kruštevni 4565, Jižní Svahy, Gottwaldov, technik, signatář Charty 77. Od 11.11.1985 ve vazbě, obviněn podle § 100 odst.3 písm. a/ /pobuřování/ za údajné roznesení a rozšiřování písemnosti zaměřených proti společenstvímu a státnímu řízení republiky. /490/
13. Stanislav Pitaš, nar. 12.12.1957, bytem Kiegrova 741, Čes. Skali, ce, stavební dělník, signatář Charty 77. Zadržen 22.4.1985 a 3.7.1985 odsouzen OS v Měchově k 3 měs. odnětí svobody podle § 103 /snížení vážnosti prezidenta republiky/ za zabavení satirické koláže. Nále obviněn podle § 202 /výtržnictví/ za nesouhlasný výrok pro zásahu VB proti účastníkům rockového koncertu. Původní výrok o trestu a 3.7.1987 byl zrušen a 23.10.1985 vynesena OS v Měchově nový, soukromý trest 9 měsíců. Tento rozsudek není pravomocný. Ve výkonu trestu v MVV Písek-Bory. /441,451,455,461,461/
14. Luďěk Pokrupa, nar. 26.10.1954, bytem Alšova 4, Ústí n. Labem, řidič. Dne 29.7.1983 zadržen, když se pokusil ilegálně odcestovat z Bulharska do Jugoslávie. Dne 18.10.1983 odsouzen v Ústí n. Labem podle § 3 k § 109 odst.1 /pokus o opuštění republiky/ a § 201 /opilství/ k úhrnnému trestu 22 měsíců. K tomu mu byl připočten původně podmíněný trest 14 měsíců za údajné neoprávněné užívání motorového vozidla/parkoval se služebním autem před bytem místo na pracovišti /vynesený OS v Ústí n. L. 26.5.87 který mu též soud 4.10.1984 přeměnil na nepodmíněný. Ve výkonu trestu /459/

13. Bobanec, křesťan z církve bratrské. Dne 12.10.1984 zadržen ve Fráncově n. Popelkou při silniční kontrole, obviněn z údajného trest. činu podle § 124 odst. 1, 2, písm. a /porušování předpisů a oběh zboží ve styku s cizinou/. V autě, jímž jel spolu s Jánem Juháškem ml., byly nalezeny bible a jiná náboženská literatura v ruštině. Blíží údaje o jeho případu se nepodařilo zjistit /404, 455/
14. Bohoslav Ševců, nar. 15.7.1 59, bytem Bezručova 29, Brno, dělník. V r. 1979 odsouzen k 9. letům vězení ve II. NS podle § 7, odst. 1 k § 109 /příprava opuštění republiky/ a podle § 6 odst. 1. k § 180a odst. 1 /pokus o ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku/. U obou uvedených trestných činů podešle ani k pokusu o jejich realizaci. Obsahem trestního spisu jsou v podstatě pouze výroky "pachatelů" v hospodě. Další známá doba namáče o L. Ševcůvi zprávy. Nyní věněn v NVÚ Valdice /124, 125, 195, 349, 455/.
17. Ján Vecan, bytem Hajákovského 24, Košice, student 5. ročníku elektrotechnické fakulty Vysoké školy technické, v Košicích. Od 20.8.1985 ve vazbě, obviněn podle § 124 odst. 2, písm. a. /porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou/ ve skutečnosti trestně persekčován za převos 100-150 kusů bibliotécké dějiny pro děti /438/
18. Jiří Wolf, nar. 5.1.1952, bez trvalého bydliště, dělník, signatář Charty 77. Od 16.2.1978 byl věněn a odsouzen ke 3 letům vězení pro údajný trestný čin podle § 98 odst. 1 /podvracení republiky/. Ve vězení byl soudně přerazěn do II. a nakonec do III. NVS a trest mu byl prodloužen o dalších 6 měsíců pro údajný trestný čin podle § 174 odst. 1 /klivé obvinění/. Od 17.5.1984 znovu věněn pro údajný trestný čin podle § 98 odst. 1, 2a /podvracení republiky/, který měl spouštět především v tom, že J. Wolf poskytl rakouskému velvyslanectví v Praze zprávy o poměrech v NVÚ Minkovice. Odsouzen MV v Praze 21.12.1983 k 6 letům vězení do III. NVS a třem letům ochranného dohledu. Jiří Wolf se proti rozsudku odvolal, návrh podal z věznice ke Generální prokuratuře ČSSR počít ke stížnosti pro porušení zákona. Dne 15.5.1985 s ním byl uskutečněn nástupcem měst. prokuratury v Praze výslech. Věněn v NVÚ Valdice. /43, 50, 63, 69, 71, 80, 123, 176, 195, 219, 233, 339, 343, 349, 351, 356, 455/

II. Ochranný dohled

1. Jiří Bruntorád, nar. 21.9.1952m, bytem Vítězného února 4, Fráncova 2, dělník, signatář Charty 77. V roce 1980 byl tři měsíce ve výkonu trestu-odsouzen pro údajné držení střežné sbírky bez povolení. Dne 9.7.1981 odsouzen NS v Praze ke 4 ročním ve II. NVS a 3 ročním ochranného dohledu. V NVÚ Minkovice dne 7.4.1983 zahájeno další trestní stíhání pro údajný trestný čin podle § 174 /klivé obvinění/. Za tento vykonstruovaný trestný čin dne 14.6.84 odsouzen OS v Liberci, ke 14 měsícům omezení svobody ve III. NVS. V odvolacím řízení KS v Ústí n. Labem tento rozsudek zrušil a vrátil věc OS v Liberci. 17.12.1984 byl J. Bruntorád propuštěn po uplynutí původního trestu. 7.1.85 OS v Liberci svůj původní výrok v novém trestním stíhání zrušil. Po odvolání, které podal příslušný prokurátor, jednal v této věci ještě 31.5.1985 KS v Ústí n. L., jenž J. Bruntoráda obžaloby pro klivé svědectví definitivně aprestil. Nyní je J. Bruntorád podroben ochrannému dohledu, jehož podmínky byly 27.4.1985 pro něho dále upřesněny /225, 256, 276, 349, 377, 400, 415, 421, 440, 480, 455/

2. Ivan Martin Jirous, nar. 23.9.1944, bytem Satrážské 33, okr. Ji-
líava, sekretář umění a umělecký vedoucí skupiny Plastic
People, signatář Charty 77 a člen VONS. V letech 1974, 1976 a
1978 odsouzen a vězněn pro údajné výtržnictví. Dne 10.11.1981
znovu obviněn podle § 202, odst. 2 /výtržnictví/ za údajnou účast
na vydávání a rozšiřování samizdatového kulturního časopisu
VONS. Ve snaze šířit případ kriminalizovat rovněž obviněn podle
§ 187 odst. 1 /nepovolená výroba a držení omamných prostředků/.
Dne 9.7.1982 odsouzen 68 v Chemtové ke 3 a půl roku vězení ve
II. NVS a ke 3 letům ochranného dohledu. Byl vězněn v NVÚ Val-
dise. 9.5.1985 po uplynutí trestu propuštěn, od té doby stále
pod ochranným dohledem. /307, 309, 349, 400, 455/
3. Radim Lís, nar. 24.4.1926, trvale blážen Peklo, Sosnová 84,
okr. Čen. Líba, bývalý politik, nyní dělník, bývalý mluvčí Charty 77,
člen VONS. V r. 1978 dva měsíce ve vazbě pro údajné rozkrádání
majetku v soc. vlastnictví. Od roku 1979 trestně stíhán /od 29.5.
do 22.12 ve vazbě/ pro údajné podvracení republiky - činnost
ve VONS. Trestní stíhání v obou kauzách nebylo nastaveno.
Dne 5.1.1983 znovu zahržen a obviněn podle § 100 odst. 1a /pobu-
řování/ za rozšiřování tiskovin údajně pobuřujícího charakteru
a s přetím podle § 3 odst. 1. a. /sýkna 150/69 Sb. pro údajné od-
cizení dvou pytlů neloupavé kukulice. Toto druhé obvinění bylo
podřízi staženo. Dne 21.7.1983 odsouzen 68 v Čen. Lípě ke 14 měsí-
cům vězení a 3 rokům ochranného dohledu. Je vězně nemožen. Po
propuštění a vězení 5.3.1984 při výkonu ochranného dohledu šika-
nován. Dne 10.5.84 znovu zahržen a obviněn z údajného přetím
podle § 7 zák. č. 150/69 Sb. /nafení výkonu úředního rozhodnutí/
přes nepodleženost obžaloby odsouzen k dalším 3 měsícům vězení
v II. NVS. Nyní je na něm opět vykonáván ochranný dohled a kařdo-
domní šikanování pokračuje. Dne 19.11.84 byl vyzvolen místopřed-
sedou Mezinárodní federace pro lidská práva /FIM/ a jmenován
jejím stálým zástupcem při OSN ve Váni. Poté mu byly podmínky
ochranného dohledu dále ztřeny. /Při cestách do Prahy se musí
hlásit 2 x až 4 x denně. /12, 20, 54, 63, 90, 115, 118, 123, 156, 195,
216, 230, 232, 277, 349, 360, 363, 372, 374, 400, 409, 414, 440/
4. Ing. Jan Litimiský, nar. 19.8.1943, Vyskytná 2, okr. Pelhřimov,
agronom, signatář Charty 77 a člen VONS. Dne 17.2.81 odsouzen
68 v Čes. Rudějovicích ke 3 rokům vězení a 2 rokům ochranného
dohledu pro údajný trestný čin podle § 98 odst. 1 /podříšení
republiky/, jehož se měl dopustit činností ve VONS. Propuštěn
18.2.84. Je podroben ochrannému dohledu, který má drasticky sta-
novené podmínky: podle ustanovení § 2 odst. 2 písm. b /zák. č. 44/73 Sb.
/zákon o ochranném dohledu/, které soud při odsouzení J. Litimiské-
ho použil, musí odsouzený pobývat v příkazaném místě, jinde je
obce Vyskytná, a nevdalovat se s něho bez souhlasu orgánů,
krajního ochranný dohled. Tento souhlas byl soud vydán jen
proto, aby J. Litimiský mohl chodit do práce a v neděli na dobro-
služby do sousední vsi. Jan Litimiský se musí dále, a to také
vždy v sobotu a v neděli, hlásit z okresního městě na odd. 73.
/162, 189a175, 204, 212, 236, 295, 318, 349, 350, 400, 440/
5. František Stárek, nar. 1.12.1952, bytem Slikova 24, Praha 6, děl-
ník, signatář Charty 77. V roce 1976 odsouzen ke 4 měsícům podmi-
něné na 2 roky v kampani proti Plastic People pro údajné výtržnictví.
Dne 10.11.81 zahržen a obviněn podle § 202 /výtržnictví/ za
údajné vydávání a rozšiřování samizdatového kulturního časopisu
VONS. Dne 9.7.82 odsouzen k 2 a půl roku vězení v II. NVS a 2 le-
tům ochranného dohledu. Od propuštění na svobodu dne 10.5.84 se
nad ním vykonává ochranný dohled. Jeho podmínky byly 5.5.1985
dále zpřísněny /musí se hlásit ve všech pracovních dnech/
/307, 309, 349, 400, 440/

III. V trestním řízení na svobodě

1. František Adámek, nar. 17.4.1932, bytem Šifrova 21, Přerov, dělník
otec 5 dětí. 11.11.85 obviněn podle § 178 /maření dozoru nad
církvi a náboženskými společnostmi/ za rozmnožování nábožen-
ské literatury /491/
2. Ing. Rudolf Battěk, nar. 2.11.1924, bytem Křížkova 8, sociolog,
byvalý člen Charty 77 a člen VOVS. V sedmdesátých letech byl
celkem 3 a půl roku ve vězení. Dne 14.6.1980 zadržen a obviněn
z údajných trestných činů podle §§151 odst.1 a 202 odst.1.
/útok na veřejného šéfa a výtržnictví/, později překvalifiko-
váno na obvinění podle § 221 /ubližení na zdraví/. Dále pak
hlavně stíhán podle § 93 odst.1, 2 písm.a.b. /podvracení republi-
ky/ za dopisy adresované představitelům Socialistické interna-
cionály, za práci ve VOVS a v Inuti Charty 77 a za spolupráci
na sborníku o svobodě a soci. Dne 29.7.81 byl odsouzen MS v
Praze k 7 a půl roku vězení ve II.NVS a 3 roků ochranného do-
hledu po výkonu trestu. Nejvyšším soudem ČR při projednávání
odvolání dne 8.10.1981 trest zkrácen na 5 a půl roku. Byl vězněn
nejprve v Opavě a pak v izolaci v Ostravě. 30.10.1985 podmíněně
propuštěn OS v Ostravě 6 týdnů před vypršením trestu. Zkušební
dobu stanovil souč na 2 roky. Uložený ochranný dohled nebude
prozatím na R.Battěku vykonáván. Neuložili-li soud z nějaké pří-
činy, že musí R.Battěk vykonávat zbytek trestu, ochranný dohled
se definitivně ruší. Rudolf Battěk je vážně nemocen. /12,13,41,
63,74,115,140,189,195,227,250,275,349,400,455,483/.
3. Jan Durian, nar. 1947, z Liberce, od 20.11.1984 trestně stíhán
podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými
společnostmi/ za členství ve františkánském řádu. Od 20.11.84
do 4.1.85 byl ve vazbě /406,416,3 455/.
4. Bronislav Borovský, nřr.1964, z Bratislavy, studující chemicko-
technologické fakulty SVĚT. Dne 12.12.83 zatčen na čs.-polských
hranicích v oblasti Popradu a převezen do vězení v Iarnové v
Polsku. Dne 19.4.84 eskortován do vazby v Košicích a odtud 31.8.
84 propuštěn. Dále však trestně stíhán podle §117 § 146 /ohro-
žování devizového hospodářství/, vez skutečnosti pro zájem o
polskou náboženskou literaturu. Vyloučen ze studií na vysoké
škole a dne 21.3.85 odsouzen OS v Bratislavě I k 18. měsícům vě-
zení podle §124 odst.1,2 /porušování předpisu o oběhu zboží ve styku
s cizincem/. Tento trest snížen MS v Bratislavě při odvolacím ří-
zení 14.5.85 na 14 měsíců. V červenci 1985 nastoupil zbytek trestu,
který měl trvat 6 a půl měsíce. Z výkonu trestu byl v září
1985 /v NVÚ Nitra/ podmíněně propuštěn. Nyní v základní /dvouleté/
vojenské službě. /394,371,386,400,403,423,432,451,455,458/
5. Petr Cibulka, nar. 27.10.1953, bytem Vrázova 53, Brno, dělník, signa-
tář Charty 77, od r.1985 člen VOVS. V letech 1978-80 dva roky
vězněn pro údajné pobuřování /vydávání seminářové literatury a
řízení nonkonformní hudby/; ve vězení odsouzen na další rok pro
údajné šíření údajného výkonného /mladovkou/. Dne 23.3.1985 zadržen
a držen ve vazbě v Praze-Auzyni do 20.6.85. 27.9.85 odsouzen
OS v Praze 2 pro údajný trestný čin podle § 198 písm.b/ /hanobe-
ní národa, a rasy a přesvědčení/, jež spečoval ve výrociích v res-
tauraci, k 7 měsícům odnětí svobody v II.NVS. Proti rozsudku se P.
Cibulka odvolal. -/349,434,442,443,455,460,468,472/
6. Antonín Dabrowski, nar. 1955 z Liberce. 20.11.85 obviněn podle
§ 178 /maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnost-
mi/ pro členství ve františkánském řádu. /406,416,455/
7. Jiřina Daněšlová, nar.1951, z Liberce. Od 20.11.1984 trestně stí-
hána podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a náboženský-
mi společnostmi/, pro členství ve františkánském řádu /406,416,455/

9. Jiří Devátý, nar. 25.4.1954, bytem Revoluční 1265, Gottwaldov, plavčík námořského láni, 27.3.85 obviněn podle § 202 odst. 1 /výtržnictví/, že se dne 16.9.85 dopustil výtržnosti na pracovišti /konflikt s vrátným, bývalým zaměstnancem ministerstva vnitra/, 19.3.85 s poukitem § 53 odst.1 zákoníku práce propuštěn na hodinu ze zaměstnání. Již před tím věděn od 30.6.82 do 20.11.84 /kdy byl podmíněně propuštěn z NVÚ Píseň-Bory/ pro trestný čin podle §196 odst.2 misilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci /pro údajné vyhrožování skupině obyvatel a za to, že jsou stoupenci socialismu a pro trestný čin podle §146 odst.1 /ohrožování devizového hospodářství/, za koupi barevného televizoru od sovětského občana. J.Devátý vnesl postupně 2 námitky podjatosti, hlavní líčení bylo odročeno na 5.12.85 /437,439,448,455,460/.
9. Ing. Václav Dvořák, nar. 6.1.1943, bytem Sokolovská 150, Praha 8, chemik. Dne 11.4.85 vzat do vazby a obviněn podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi/ pro rozšiřování náboženské literatury. Dne 15.5.85 byl z vazby v Praze-Žitovně propuštěn, trestní stíhání však ~~je~~ pokračuje. /436,438,446,455/
10. HRD. Vladimír Duřák, nar. 1934, bytem Schnirohova 33, Praha 7, učivo. Dne 11.4.85 vzat do vazby a obviněn podle § 178 /maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi /pro rozšiřování náboženské literatury. Dne 22.5.85 byl z vazby v Praze-Žitovně propuštěn, trestní stíhání však trvá /436,438,446,449,455/
11. Gabriel Füssel, nar. 17.11.1943, bytem Hroznová 5, Praha 1, překladatel technické literatury a uklízeč, signatář Charty 77. Zadržen od od 19.11. do 22.11.84. Vyslýchán na okolnosti vydávání edice Expedice, sám obviněn však podle § 132 odst.1 /rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví/ pro údajné odcizení maringotky. Trestní stíhání dosud nebylo nastaveno /407,455/
12. Rudolf Hložanek, nar. 4.1.1923, bytem Patřvald 3.135, okr. Nový Jičín, nemocný, katolický kněz bez státního souhlasu. Od 11. do 14.4.1985 zadržen v cele předběžného zadržení v Gstravě, poté propuštěn ale obviněn podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi/. Trestní stíhání dosud trvá. R.Hložanek je těžce nemocen, UŽ v minulosti byl věděn za šíření náboženské literatury /446,455/
13. Michal Holáček, nar. 29.10.1956 z Prahy, zaměst. podniku Textil-strojársky maj, od 11 do 15.1985 zadržen, poté propuštěn, ale obviněn podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi/ pro rozšiřování náboženské literatury. Trestní stíhání trvá /436,438,446,455/
14. Jaroslav Janáček, nar. 3.5.1954q bytem v České Skalici, civilní zaměst. správy budov vojenské posádky v Jaroměři. Zadržen dne 22.4.1985 do 30.5.85 ve vazbě. Dne 3.7.85 odsouzen OS v Háchodě k úhrnnému trestu odnětí svobody na 9 měsíců podmíněně na dva roky pro trestný čin podle § 103 /hanobení republiky a jejího představitelů/ za zhotovení satirické koláže spolu s S. Ritallem a pro údajný čin podle § 187 /odst.1 /nedovolená výroba a držení omamných prostředků a jedů/, jehož se měl dopustit domácím přetvořením marihuany /441,455,456,461/
15. Alena Jánčíková, nar. 15.2.1945 z Liberce, Y Dne 20.11.251984 obviněna podle § 178 /maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi/ pro členství ve Františkánském řádu. Trestní stíhání trvá. /406, 416, 455/
16. Jan Keller, nar. 25.2.1942, bytem Zajtov, Hložín, okr. Žďár n. Sázavou. Od listopadu 1983 trestně stíhán podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi/, za to že organizoval týdenní společný pobyt skupině evangelické mládeže v létě 1983. V důsledku této stratil k 1.1.1984 také státní souhlas k výkonu duchovenské činnosti. Následky bylo hlavní líčení v jeho věci přec OS v IBA Tachově ~~odročeno~~, 27.6.85 na neurčito /350, 400, 471, 474/
odročeno

17. Jozef Konec, nar. 1963, z Bratislavy, študent strojní fakulty SVST Bratislava. Dne 12.12.83 zatčen na čs. polských hraniciach v oblasti Popradu a preveden do väzenia v Zarnowé v Poľsku. Dne 19.4.84 eskortovaný do väzby v Košiciach a odtiaľ 31.8.84 propustený, ďalej však stíhaný podľa § 146 /ohrožovanie devízového hospodárstva/, vo skutočnosti pre záujem o poľskú náboženskú literatúru. Vylúčený zo štúdií na vysokej škole a dne 31.3.1985 odsouzen OS v Bratislave k 16 mesiacom väzenia podľa § 124 odst. 2 /porušovanie predpisu o oběhu zboží ve styku s cizincou. Tento trest snížen MS v Bratislave při odvolacím řízení 14.6.85 na 1 rok. Výkon trestu odložen ze zdravotních důvodů; má vykonat ještě cca 4 a půl měsíce trestu. Žádost o podmíněné propuštění byla zamítnuta. F.č. v základní vojenské službě v posádce v Trenčíně /354, 371, 386, 400, 403, 425, 432, 451, 455, 458/
18. Zdeněk Kotrlý, nar. 21.6.1945, bytem Lišachové 35, Brno, inval. duchovně. Od 25.9.1984 trestně stíhán pro údajný trest.čin podle § 8, odst. 1 k § 112 /pokus o poškození zájmu republiky v cizině/, jehož se měl dopustit tím, že předal svým spolupráčnickým ing. Petru Kozáňkovi tři básnické knihy vydané v Samizdatu, z toho dvě od své manželky Evy Kotrlé, aby je vyvezl do Rakouska. Dne 2.7.85 odsouzen OS v Hodoníně k 10 měsícům podmíněně na dva roky /392, 395, 454, 455, 462, 463, 470/
19. ing. Petr Kozánek, nar. 8.5.1949, bytem Palackého 196, Kyjov, technik. Dne 24.9.84 vzat do väzby a obviněn z údajného trest.činu podle § 8 odst. 1 k § 112 /pokus o poškození zájmu republiky v cizině/, jehož se měl dopustit tím, že hodlal vyvézt do Rakouska strojopisné edice básnických knih, které mu předal Zdeněk Kotrlý. Po několika měsících väzby propuštěn. Dne 2.7.85 odsouzen OS v Hodoníně k 10 měsícům podmíněně na dva roky. /392, 395, 400, 454, 455, 462, 463, 470/
20. Květoslava Kuželová, nar. 18.4.29 bytem Magistrů 7, P.4, zdravot. péče v duchovně. 11.4.85 zadržena a obviněna podle § 178 /maření činnosti státu nad církevní a nábož. společnostmi/ pro rozšiřování náboženské literatury, za čtyři dny propuštěna, její trestní stíhání však trvá /436, 438, 446, 455/
21. Matej Němeth, nar. 18.1.1954, trvale bytem Klinceva 22, Bratislava, poch. farou dle Lipovník, 8.151, okr. Rožňava, katolický duchovní. Dne 3.10.84 obviněn z údajného trest.činu podle § 178 odst. 1 k § 100 odst. 3 písm. a/ /příprava pobuřování/. U M. Němetha bylo při domovní prohlídce zadrženo velké množství náboženské literatury. Dne 14.5.85 odsouzen OS v Rožňavě k 1 roku podmíněně na dva roky a k vedlejšímu trestu zákazu výkonu povolání na 1 rok /402, 452, 455, 465/.
22. Josef Křeš, nar. 16.5.1949, bytem Chaloupkova 1368, Praha 4, písničkář. Trestně stíhán podle § 132, odst. 1, 2 /rozkrádání majetku v sou. vlastnictví/ a § 203 /přiznivnictví, protože prý měl neoprávněně přijímat z nevolené umělecké činnosti a po několika letech nikde nepracoval. Dne 5.10.1984 odsouzen OS v Praze I k 2 rokům podmíněně na 5 let a k pokutě 10 tis. Kčs. Dne 15.2.85 MS v Praze zrušil rozsudek OS v Praze I a vrátil mu případ k došetření. Po několika odkladech OS v Praze I dne 22.1.1985 sprostředkoval J. Křeš oběma stranám, prokurátorka se však odvolala, takže dojde k dalšímu odvolacímu řízení /456, 473, 479/
23. Jaroslav Havránek, nar. 6.8.1939, bytem ul. Rudé armády 14, Hrob, okr. Teplice, katol. duchovní. Od 19.9.84 trestně stíhán podle § 178 /maření činnosti státu nad církevní a nábož. společnostmi/, na to že v létě 1984 umožnil rodičům s dětmi pobyt na své rožňavské chalupě v Moldavě. Trestní stíhání nadále trvá /405, 455/

24. František Veselý, nar. 1950, z Liberce. Dne 20.11.84 obviněn podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a nábož. společnostmi/ pro členství ve františkánském řádu /MŠ 406,416,455/
25. Adolf Řízek, nar. 30.11.1930, bytem Šumavského 16, Praha 4, neupoutávací-technický pracovník v Matematickém ústavu ČSAV. Od 11.4.85 trestně stíhán podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a náboženskými společnostmi/ pro údajné rozmnožování náboženské literatury. Od 11.4.85 do 20.5.85 ve vazbě. Trestní stíhání trvá /436,438,446,453/
26. Karel Mahálek, dělník. Obviněn 20.8.85 podle § 124 odst. 2 písm. a /porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizincem/. Ve skutečnosti trestně poražkován za převoz 100-150 ks biblické dějepisy pro děti /458/
27. Ing. Karel Škoda, bytem Květná, 12, Praha 2, asistent na Vacké škole zeměpisné v Praze. Na jaře 1985 obviněn podle § 100 odst. 1, písm. a /pobuřování/, dne 21.11.85 odsouzen KS v Hradci Králové k 20 měsícům odnětí svobody nepodmíněně za spoluautorství parodie na bytovo mái /viz P. Klivka/ v části tohoto sdělení č. 10/ /Kaučuk jsou nenabyl právní moci /MŠ 475,489/
28. Janeš Jaroslav, nar. 20.4.1942, bytem B. Němcové 39, Protivín, úředník. Zadržen dne 17.9.84 a obviněn podle § 112 /poškození zájmů republiky v cizině/. Do 17.9.84 držen ve vazbě. Údajného trest. činu se měl dopustit dopisem, který poslal svému příteli exulantovi do NDR a kterým měl rozšiřovat nepravdivé
29. MUDr. Ladislav Trojns nar. 1912, z Liberce důchodce, katol. křesť. bez státního souhlasu. Dne 20.11.84 obviněn podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a nábož. společnostmi/ pro členství ve františkánském řádu. Trestní stíhání trvá /40674167455/
30. Jan Záh, nar. 1954, z Liberce. Od 20.11.85 trestně stíhán podle § 178 /maření dozoru státu nad církvemi a nábož. společnostmi/ pro členství ve františkánském řádu /od 20.11.84 do 4.1.85 ve vazbě /406,416,455/

Ve sděleních č. 349 a 400 jsme uvedli i jména 25 osob, které byly trestně stíhány. V průběhu posledních dvou let jsme nedostali zprávy ani o zastavení trestního stíhání, ani o jakémkoli jeho pokračování. Výjimku tvoří případ dr. Josefa Deniške, kde bylo trestní stíhání zastaveno.

f. na svobodě.

Rozhodnutí o amnestii z 8.5.1985 se dotklo i 32 námi sledovaných případů /podrobněji viz sdělení č. 455/. V jednom případě šlo o amnestičistickou, kdy byl nepodmíněný trest zkrácen z 15 na 3 měsíce /M. Nový/. Ve dvou případech byla amnestována část zbytku trestu resp. zbytek trestu po jeho přerušení /O. Bednářová, V. Havel/. M. Duroy byl amnestován po překvalifikování trest. činu na trestný čin spadající do amnestie. Ve většině případů se amnestie týkala jen podmíněných trestů, jen výjimečně byly premiány zbytky trestů jedinec, vykonávající tresty v MVU /O. Bašta, Z. Šibr, P. Vojáček, I. Wünsch/. Několik amnestovaných, kteří nejsou v jmeňování: T. Hevid, L. Mlouka, B. Pajtová, J. Janošík, J. Jemelka, J. Just, J. Kajnek, P. Erlaner, B. Kuch, P. Kvapil, M. Kvapilová, J. Mazanec, J. Mokry, J. Opletal, L. Poláková, K. Ponec, A. Rucký, R. Smahel, V. Šoukup, I. Šimáček, J. Šnajdr, J. Vanda, P. Vaňan, V. Vaňanová, B. Viktorin.

V tomto sdělení nejsou uvedeny případy dalších 180 osob, jimiž se VOHS zabýval, kde však již trest byl vykonán nebo trestní řízení bylo zastaveno.

Dále uvádíme, že:

- u Jana Fukalika, původně obviněného z pobuřování podle § 100 odst. 1, písm. b/, bylo 85 v Blansku nařízeno 28.1.1985 ochranné ambulantní psychiatrické léčení /423/
- VOHS vydal také sdělení, konkrétně upozorňující na nepravdivé a

neodkonné jednání příslušníků VB a jiných veřejných činitelů /odhlášení č. 424 - případ horníka Josefa Labíci/

Dne 30.11.1984 poslal VONS dopis nově založeným občanským výborům proti násilí a na obranu zákonitosti v Polsku /468/

VONS vydal sdělení k jmenování svého člena Ladislava Lisa vice-
prezidentem PIMH. /469/

Dne 19.6.1985 poslal VONS a místopředseda PIMH L.Lis otevřený
dopis generálu Jarušelskému.

VONS vydal sdělení o případu občana NDE André Jablokofova, který
na koncem srpna 1985 pokusil o ilegální přechod čs. hranice do
Rakouska a byl zadržen čs. pohraniční stráží /477/

Dne 6.11.1985 vyšel společný dopis Charty 77 a VONS, adresova-
ný polským přátelům, k "týdnu boje za propuštění politických
vězňů".

Mimosoudní represe

Výbor na ochranu nespravedlivě stíhaných během své činnosti in-
formoval i o mimosoudních represivních zásazích. Jde o krátkodobé
zadržení /většinou do jednoho týdne, osobní a domovní prohlíd-
ky, protizákonné postupy při výsleších /i děti/, různé druhy
ponižování, bití, omezování svobody a pohybu, strážení bytů a
domů, pokoušení policejním psen, odcizování či poškození věci,
fotografování, filmování, poškození pověsti a další. V této oblas-
ti byly evidovány případy 540 osob, v tom mnohých také opakovaně
postížených.

Zároveň znovu upozorňujeme, že VONS je v ^{daných} podmínkách
schopen zaregistrovat jen zlomek případů a soudní a mimosoudní rep-
rese a získat k nim příslušnou dokumentaci.

2. prosince 1985

Výbor na ochranu nespravedlivě stíhaných
Československá liga pro lidská práva
člen Mezinárodní federace pro lidská práva

x x x

HEŘMAN CHROST - DOPIS V. BIŠÁKOVÍ

Ústřední výbor Komunistické strany Československa
k rukám soudruha Vasilu B i š á k a

Vážený soudruhu Bišaku,
s překvapením jsem si přečetl na stránkách Rudého práva Váš rozhov-
or poskytnutý německému časopisu Spiegel.

Je velmi důkazem, že lze víst rozhovor /být otázky a od-
povídat na ně/; nikoli jen prostřednictvím domácích tiskových a
jiných sdělovacích médií hájit a propagovat své ideové závěry či
jednostranně odsuzovat resp. hovořit a psát o nepřátelské propa-
gandě.

Ale proč Vás pítí. Udivuje mě, že řada otázek musela být polože-
na až teprve časopisem Spiegel a nikoli našimi občany. Je mi však
také známo, být s několikaletým odstupem a nedůstojným pocitem
obávající se a strachující se duše, že podobné otázky byly již
několikrát a kladeny našim představitelům a kompetentním insti-
tucím lidí, iniciativně navazujícími na naši představiteli po-
depsanou a uzákoněnou vyhláškou č.120/76 Sb. o Mezinárodním paktu
o občanských a politických právech, kterým však na mnohé jejich
dopisy, výzvy, dokumenty, studie nebylo odpovězeno, natož aby jin

byla možná taková publicita, jaké se dostalo časopisu Spiegel. A to je, prosím, soudruhů Dileknu, jeden z důvodů, proč se na Vás obracím a zároveň sdvořile žádám první otázku, aby ji za nás někdy jiný nakladli příslušníci jiného státu, byť v dobrém, ale přece jenom profesionálně vedeném týmu.

Proč těmto lidem, chcete-li třeba i jedincům a podle mého názoru snad právě proto, nebylo dosud odpovězeno? /Mnohu pochopitelně již a titulu výše zmíněných článků o Macipirodním paktu považovat za odpověď jejich trestní stíhání nebo věcnosti/.

Tím, že se o těchto lidech občas zmiňuje Rudé právo, opět tak typicky neodrovně jako o bratře současných a politických strokáčů, se nicdo z nás nezabývá odpovědností za jejich otázky, ani odpovědností za existující a často se prohlubující problémy, které jsou s těmito otázkami věcně spojeny.

A pak mě ve nepochopitelnosti s tím, že odpovídáte lidem, kteří se pochopitelně ptají a zajímají o naši zem, ale samozřejmě pomocí nám namohou, odpovědět a pomocí si musíme zane jenom my, sami, stihá další pochybnost.

Jde opravdu o vědné řešení položených otázek nebo jen o nějaký státní dilektní hospodářský zájem?

Také Vaše další tvrzení mě přerovdávají. Zejména slova o instalaci sovětských raket a rozmístění sovětských posádek na našem území; a to proto, že se je špatně a imperialistické na Západě, nám na myslí americké rakety a americké posádky, že je dobré a mírové v naší zemi, přesto že je všeobecně známo, že obě strany disponují takovou vojenskou technikou a silou, která může zničit a zničeno se svého území, tedy jak amerického, tak sovětského, jakékoli cíle na naší planetě. Také proto mě nemůže a nepřesvědčuje Vaše přirovnání této situace k ochraně domu před vlodžným dvojitým zámkem a víčkem a vyvolává další mé pochybnosti.

Na jedné straně hovoříte o překonávání buržoazních poststátek, o vzniku nového společenského řádu. Přechodu kapitalismu k socialismu a o socialismu jako o vytkní formě, ale na druhé straně sdvořujete odvolání lidí a jejich funkcí, míst a profesí se jiné politické misory tím, že něco podobného se děje také v Německé socialistické republice, tedy v kapitalistickém státě s buržoazním předstihy atd. To je tam jiné cíle. Ale copak rozdílnost cílů ospravedlňuje použití stejných metod? Ne něco soudu prytihumánních a často nezákonných metod, pokřivující lidský charakter a osuzující lidskou svobodu, jak na Západě to, na Východě.

Další Vaše odpověď se nadotýká ani jenom mě, ale k jak se oprávněně domnívám, všech svých spolupůběhů, milostě a kadeleonně. Udělání roku 1968. Nejsou, historie, ani filozof, ani jiné politicky angažované intelektuální osoba, dnes ani v minulosti, jako většina svých spolupůběhů přijímám, většim si nevěřim faktim, která jsou nám o těchto událostech předkládána, opírám se pochopitelně o svou osobní, méně si více bořce, málo slabo prořitou životní zkušenost.

O to více jsem však rozčarován, že snad ani již fakty, světová politika a její krvavá bojivost přinášejí prakticky každý týden ještě otřesnější skutečnosti a vnitřní katastrofivní šlovlka je čím dál víc necitlivější a přeměňuje se v tvrdý krunyř, ale vím, že tato fakta vyplývají až v neuvěřitelnosti s časopisem Spiegel, jak paradorní. A dokonce, že tato fakta a další budou patřit zase jim, štenářim senzaci, protože situuji... Až bude doba smalé, otevřeme archivy. Pak se dovíte, kolik jich bylo.../Nebo o kus dál. / Nyní Vám prozradim něco, co jsem ještě nikomu nevyprávěl...Konec citátu.

Znamená to tedy, že pravda a fakta o událostech roku 1968 jsou pro naše občany méně dilektní? Co zajímá jen pány novináře ze so Spiegelu a jejich čtenáře? A ti, až si ještě počkají /my jsme vesk/.

Je to tak všeobecně smutně uzavírací a rozporující, a promítá se, souběžně s tím, pro nás osobně ponižující, včetně té bratrské pomoci na žádost špičkových pracovníků na straně jedné a přípravených koncentračních táborů pro nás, bohužel, nejmenovaně od přírodě pravdivých cíl na straně druhé, že kdybychom vám osobně nyní sdělili to, co cítím a vím, já musel bych se aspoň na chvíli odmlčet. Ale k něčemu bych se, za Lenku Mareškovou, která je odsouzená na sedm měsíců nepodmíněně na báništní smrt diktátora, kterou jsem nečetl, tak jako znám ji a řadu jiných lidí souzených za jejich otevřené názory a ke kterým mě poji nejen vzájemná lidská četa, ale četa i k jejich otevřenosti.

V případě Lenky Mareškové mím pak na mysli porušení článku 19 vyhl. 130/76 o svobodě názoru říšeného jakýmikoli prostředky, tedy i uměleckými. Išlo by přece málo platit, že porušení dokumentu z tak vrcholného zasedání, jaké probíhalo v Helsinkách před deseti lety /dokumentu podepsaného a neokouřeného našimi představiteli a dalšími zeměmi/, se nemá tolerovat ani u koňských handlířů, abych opět citoval z jedné Vaší odpovědi.

Přes všechny má vřavdy a snad i skepticky vyznívající závěr, děkuji vám za Vaši dobrou vůli, kterou jste projevili poskytnutím rozhovoru časopisu Spiegel a přál bych si, aby se stejně dobře mluvnou vůlí setkal nejen můj dopis vám, ale i dopisy ostatních spolupřátelů, o kterých jsem se zde letmo zminoval a o nichž jste byl jistě informován a které zatím zůstávají bez odpovědi.

Mělník, listopad 1985

S poděrovem Heřman Chroust, Podolí 2762
276 01 Mělník

x x x

ZÁZNAM Z PROHEBU S JAKEM KELLEREM

Vracíme se k případu evangelického faráře Jana Amose Kellera, souso- něho za pořádání týdenního shromáždění evangelické mládeže, doslov- nýa záměrem části křesťanského ličení. Po výsledku svědků bylo hla- ní ličení očištěno na neurčito.

Bylo přebřeno obžaloba.

Keller popsal vlastními slovy akce ve Zhořci.

Doplňující otázky předsedy soudu:

Jak chápete shromáždění ve Zhořci?

Keller: Bylo to shromáždění jaké se v Českobratrské církvi evange- lické konivají. Pro děti to bývají nejdříve bohoslužebné shro- máždění a jiná. Nešlo o vyučování náboženství.

Předseda: Vaše stanovisko k potřebě souhlasu?

Keller: Podle práva nepotřebuji k této činnosti ve svém sboru souhlas.

Předseda: Mladé se vám za vinu, že jste si souhlas nevyžádal, co k tomu dodáte?

Keller: Ve svém sboru nepotřebuji jiný souhlas než svůj základní. Mám předpis, že bych pro tuto akci potřeboval zvláštní sou- hlas. Vyhověl jsem vyhlášce 320.

Předsedci: Organizoval jste už dřív něco na Tachovsku?

Keller: Ano, státní bezpečnost věděla, že jsem podobně shromáždění konal loni. Otázal jsem se, proč mi neřekli, že tuto činnost považují za nezákonou. Odpověděli, že čekali, jak se budu chovat dál.

Prokurátor: Jaké povinnosti vyplývají z této akce vůči křesťanské- mu sboru?

Keller: Je třeba souhlasu starševstva a zápis o tom.

Prokurátor: Informoval jste o jednotlivých účastnících a předložil jste obsah shromáždění?

Keller: Nic takového nabylo zapotřebí.

Obžaloba: Kdo se může zúčastnit bohoslužeb?

Keller: Podle řádu o správě církve jsou shromáždění otevřená.

Byl předvolán svědek Křepinský - okresní církevní tajemník Tachova.

Co víte o akci ve Zhořci?

Svědék: Dověděl jsem se to od Bezpečnosti.

Informoval jste Kellera o jeho povinnostech?

Svědék: Při přijetí Kellera v okrese jsme měli pohovor.

Já jsem s Kellerem po dobu jeho působení v okrese neměl žádnou konfrontaci.

Potřeboval Keller k akci souhlas?

Svědék: U takových akcí musí Keller informovat a žádat o souhlas. Povinnost vyplývá ze zákona. Byl jsem o tom informován, při nástupu do funkce OCT. Při těchto akcích musí předložit obsah a žádat o souhlas. Jsou shromáždění, u nichž se o souhlas nežádá?

Svědék: U všech pravidelných shromáždění se nežádá.

Části-li se pravidelných shromáždění členové jiných sborů, je třeba žádat o souhlas?

Svědék: Ani v tomto případě se nežádá.

Která shromáždění jsou pravidelná?

Svědék: Nepamatuji si přesně určení co je pravidelné a co ne. Je třeba kládat biblické hodiny?

Svědék: Ne, třeba

Nebylo shromáždění ve Zhořci biblickou hodinou?

Svědék: Pokud se učilo náboženství a trvalo týden, nebylo to biblickou hodinou.

Kdyby Keller žádal o souhlas, byl by mu udělen?

Svědék: Nebyl by udělen.

Proč?

Svědék: Bylo tam více dětí mimo okres a nebyly splněny další právní podmínky, například, *např. hygienické.*

Kdyby byly splněny tyto náležitosti, dostal by souhlas?

Svědék: Pokud by vyučoval náboženství, souhlas by nedostal.

Mohl byste říci definici výuky náboženství a definici biblické hodiny?

Svědék: Je problém zjistit se je co. Nedokážu to posoudit. Nikdy jsem nebyl na biblické hodině ani při výuce náboženství.

Je k tomu předpis státní správy?

Svědék: Jsou schválené předpisy o výuce náboženství ve školách.

Jaké jsou předpisy o působení duchovního mimo sbor?

Svědék: Duchovní může působit i jinde požádá-li o souhlas a obsah působení odpovídá zákonu.

Jaký je postup jestliže duchovní toto nedodrží?

Svědék: Takové jednání se posuzuje jako přestupek a řeší se pohovorem nebo domluvou.

Prohibují-li pravidelná shromáždění, která nepotřebují souhlas, musí o nich OCT vědět?

Svědék: Ne, to předepsáno.

Věděl jste o tom, že v Černošíně probíhá každoročně shromáždění pro mládež?

Svědék: Nevěděl.

Jak jste informován o pravidelných bohoslužbách a shromážděních?

Svědék: Ne, není povinností předkládat plány, přečtu si to na sborových vývěškách.

Doplňující připomínky J. Kellera: Ne, není povinností dělat vývěšky. Pokud se dělají, bývá na nich nejdůležitější z různých oznámení.

Otázky Kellera ke svědkovi:

Keller: Mohl by jste říci rozdíl mezi výukou náboženství a biblickou hodinou?

Svědék: Nemohu posoudit.

Keller: Proč se domníváte, že šlo o výuku náboženství?

Svědék: Byl jsem takto informován Bezpečností.

Vjalech svědka Zvonimíra Šorma:

Popište vlastním slovy shromáždění ve Zhořci.

Svědék: Bydleli jsme v budově karatelské stanice Zhořec, která patří Jarnomlánskému sboru, konali jsme pobožnosti, ve volných chvílích jsme si s dětmi hráli, četli jim, chodili se koupat.

Co je obsahem pobožnosti?

Svědék: Čte se bible, povídá se o biblickém textu, zpíváme náboženské písně, modlíme se.

Můžete realizovat biblickou hodinu od pobožnosti?

Svědék: Nevin, při biblické hodině se také čte bible, zpívá se a modlí.

Má se pobožnost považovat za výuku náboženství?

Svědék: Ani ne, náboženství je ve škole. Ve škole jsem do náboženství nechočil. Nevin.

Konaly se pobožnosti jinde než v budově?

Svědék: Nekonaly.

Kdyby duchovní vyučoval náboženství mimo školu, mělo by to stejný průběh?

Svědék: Nevin.

Výslechy svědka seniера Laštovky:

Jak pohližíte na shromáždění ve Zhořci?

Svědék: Byla to obvyklá forma shromáždění.

Jaké jsou náležitosti?

Svědék: Projednání ve staršovstvu, což se stalo, je o tom zápis.

K jaké akci není třeba souhlas?

Svědék: Souhlasu není třeba k obvyklému shromáždění. V daném případě šlo o jednu z forem.

Jak pohližíte na účast členů z jiných sborů?

Svědék: Naše zkušenost shromáždění jsou otevřená. Já bych na základě vlastní zkušenosti a opatnosti shromáždění hlásil.

Jaký je rozdíl mezi výukou náboženství a biblickou hodinou?

Svědék: Obojí vychází z biblického a církevního učení. Při biblické hodině je snad větší možnost k samostatné práci z biblí...

Jde o obvyklou formu, pokud by se taková akce konala ve sboru poprvé?

Svědék: Ano, poněvadž se konává v jiných sborech církve.

Za ponornost stojí zejména výpověď svědka okresního církevního tajemníka Křepinského, z níž vyplývá, že soudní řízení s Kellerem se nekoná a popudů zákonných orgánů státního dohledu nad církvemi, ale s iniciativy státní bezpečnosti.

Milo - K. J. Keller je obvinován, že učil náboženství. Dosavadní přelíčení, vedené předsedou soudu s důslednou snahou zjistit co je výuka náboženství a co je biblická hodina pro děti, nedospěl k rozlišení obsahu obou pojmů. Jasnou odpověď nedal ani zástupce státní správy, ani žádný z jiných vyslychaných.

Soudní řízení bylo odročeno. Prokurátor trvá na výsledku svědka Českobratrské církve evangelické, Záměr n. S. zavede Tupy a Česlové. Prokurátor také navrhl vyžádání nového vyjádření Ministerstva kultury a zápisu ze schůze staršovstva, při níž byla akce ve Zhořci schválena. Obhajoba žádá vyjádření Synodní rady Českobratrské církve evangelické o rozsahu a náplni biblické hodiny pro děti či obdobných shromáždění a jejich odlišení od výuky náboženství, rovněž vyjádření, nakolik se v rámci bohoslužebného shromáždění ani provádět výuka náboženství.

OBHRANNÍ DOHLAD - KORRESPONDENCE J. GRUNTERAID S VB

Náčelník OS SDB Praha 2
Lidových milicí 11
121 45 Praha 2

Jiří Grunteraid
Vítězného února 4
Praha 2

Dne náčelníku.

18. října 1985

Ze sdělení obvodní prokuratury pro Prahu 2 jsem se dozvěděl, že Vám byla postoupena k vyřízení má stížnost na postup orgánu OS SDB Praha 2.

Stížnost se týká tzv. napomenutí, které mi bylo vysloveno podle bližší neurčených služebních předpisů orgánem provádějícím ochranný dohled a situace tím vaniklé a dále samotných podmínek ochranného dohledu. Toto napomenutí je stejně jakýmsi opatřením podle zákonných předpisů a bylo učiněno na základě určitých skutkových zjištění. Z toho usuzuji, že je laco přeskoumat a případně zrušit. Protože jsem nebyl poučen o použití opravného prostředku proti uložení tohoto opatření, adresoval jsem stížnost prokuratuře. Jedním z výsledků zatím bylo, že mi byl ochranný dohled ještě zastaven, o minulém víkendu jsem musel hlásit již pětkrát. Chtěl jsem tyto dny využít k rekreaci, ale značnou část volna jsem strávil na cestě mezi místem pobytu a sídlem okresní správy SDB /cca 10km osmkrát během víkendu/. Obracím se tedy na Vás ve smyslu ustanovení § 46 zák.č.40/74 Sb. o SDB a tímto podnětem a navrhuji:

1. Aby uložené napomenutí bylo zrušeno jako nedůvodné.
2. aby podmínky mého ochranného dohledu byly přeskoumány, zejména z toho hlediska, zda nadměrně neomezují má práva knapř. právo na odpočinek atd./
3. aby se orgány SDB řídily nejen zásadami zákonnosti, ale i humanitě a přiměřenosti.

Jiří Grunteraid

Obvodní správa Sboru národní bezpečnosti
Praha 2

Čj. 88-59/ST-1985

dne 30. října 1985

Vážený pane Grunteraide,

po přečtení Vašeho podání ze dne 18. října 1985 Vám sděluji, že v postupu příslušníka SDB jsem neshledal porušení zákonných norem a z tohoto důvodu hodnotím Vaši stížnost jako neopodstatněnou.

Náčelník:
/podpis nečitelný/

X X X

OTVĚRNÝ DOPIS PREZIDENTU NIKARAGUJSKÉ REPUBLIKY DANIELU ORTEGovi

Dne prezidenta, podle zprávy rozhlasové stanice Hlas Ameriky z 1. listopadu 1985 /české vysílání v 6.00 hod./ zastavila nikaragujská vláda na dva dny provoz nezávislé rozhlasové stanice Radio Catholic, aby tuto stanicí potrestala za to, že odvysílala nedávné kázání managujského arcibiskupa včetně dvou vět, které - podle Hlasu Ameriky - byly příčinou nařízení dvoudenního zastavení vysílání. V první větě se říká, že svoboda je velký dar, daný člověku Bohem; v druhé se pak tvrdí, že zbaví-li člověk svého bližního svobody, jedná neoprávně, zbytek proti vůli boží.

Jáme signatáři vřevy evropských intelektuálů /viz Le Monde z 8. května 1985/ Nikaragua má právo na mír/ text vřevy spolu se jmény 60. občanů, kteří v květnu tr. připojili své podpisy, jsme poslali 5. června 1985 nikaragujskému velvyslanci v Praze/, případně signatáři prohlášení, které společně podepsali lidé a

USA a východní Evropy a které teprve nyní, v prosinci 1985, má vyjít v listě The New York Times. Oba texty požadují nevnuščená USA do nikaragujských záležitostí, zejména pak zastavení materiální pomoci obzbrojenému protisandinovskému odboji. V textech se různou měrou vyjadřují sympatie ke statečnému lidu Vaši země, hovoří se v nich o nezávislosti národů a jejich právo zvolit si samostatně svůj osud.

Známe poměry v Latinské Americe a i v Nikaragui natolik, že oběpeme že optika lidských práv může a musí být jiná v zemi, která trpí hmotnou bídou a navíc je obětí hospodářského embarga a vojenských útoků, než třeba v Československu, jehož obyvatelstvu zajišťuje nepohled dobře fungující ekonomika všeobecnou prosperitu a slušný konsun hmotných a kulturních statků - viděno očima lidí z tzv. třetího světa. V takovém pohledu lze pak považovat za zvláštní vrtochy aktivistů různých občanských iniciativ, nezávislých hnutí a opozičních proudů, že tolik trvají na uplatňování politických, občanských a kulturních práv, že usilují o demokratičtější uspořádání společnosti, o větší nezávislost společnosti na státu a státu na sovětském vedení atd. Takové nepochopení našich požadavků a celého boje gymnasia si sice dokážeme vysvětlit, ale nemůžeme se s ním smířit, protože boj za lidskou důstojnost a svobodu, za sociální spravedlnost i rovnoprávnost lidí a národů je jen jeden, jeho součástí jsou emancipační boje ve východní Evropě i v Latinské Americe.

Ve jménu těchto svých sympatií utlačovaných k utlačovaným ohromně u příležitosti politováníhodného případu zastavení provozu Radio Catholica vyjádřit své vážné znepojojení nad vývojem v Nikaragui pokud jde o lidská práva a tím i demokratické společenské uspořádání. Poslední vyhlášení výjimečného stavu, omezující nebo odstraňující četné osobní svobody a práva včetně práva na stávkování, nalez podle našeho názoru nespravedlnit vojenskými útoky proti sandinovským jednotkám, operujícím v Hondurasu a Kostarice. Nápor protirevolučních sil bude buď odražen svobodnými stupenci revoluce nebo revoluce zabýne - a v tom případě se nám nejeví příliš podstatná, zda její zánik bude způsoben větší intervencí nebo vnitřním vývojem, který podle všechny revoluční ideály a s cílem "zachránit revoluci" vytvoří postupně byrokratickou diktaturu, nový systém tlaku a manipulace s prázdnými hesly a plnými kriminály. I v takovém vývoji mohou mezi lidé spatřovat mnoho pozitivního, a latinskoamerické perspektivy se poukazuje na pozitiva takového vývoje na Kubě, my ale žijeme v jiné části světa a snažíme se Vám tlumočit historickou zkušenost Evropy, zvláště její východní částí poloviny, jejíž žalostná situace /a nejen v oblasti lidských práv či politické demokracie, ale i v ekonomice! / je zvláště markantní ve srovnání s Evropou západní. Je paradoxní, že v zemích, které provedly své národně demokratické a sociální revoluce ve jménu práv pracujících lidu, občinstva i svobodného rozvoje každého členu společnosti, je těchto práv podstatně méně /pokud jsou / než v zemích, které tyto revoluce neprovedly. Takovete otázky nás napadají, zamýšlíme-li se nad budoucností sandinovské revoluce.

Provedli jsme svůj hlas proti americké podpoře vojenským útokům na Vaši revoluci, neboť soudíme, že americká politika vůči Nikaragui věci osvobození člověka škodí. Upřímně míněné slovo jsme však museli vyslovit i nyní, kdy se domníváme, že tato věc je vážným způsobem ohrožena i zevnitř.

Jiří Dienstbier, Zuzana Dienstbierová, Ladislav Bejdánek
Eva Kantárková, Luboš Kohout,
Václav Malý, Miloš Rejchrt, Jaroslav Šabata,
Anna Šabatová ml., Petr Uhl

Zasláno prostřednictvím nikaragujského velvyslancezví v Praze
Za správnost podpisů: Petr Uhl, Anglická 8, 120 00 Praha 2
V Praze 1. prosince 1985.

2 materiálu FIDH - Fédération Internationale pour les Droits de l'Homme - Mezinárodní federace pro lidská práva.

FIDH je mezinárodní organizace přidružená k OSN a k Evropské radě. Skládá se z třiceti členských lig. Čs. ligou pro lidská práva je Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných, jedním z místopředsedů FIDH je člen VONS Ladislav Lis.

FIDH vede již léta kampaň za zrušení trestu smrti. Tam, kde byl trest smrti zrušen, usiluje o to, aby toto zrušení bylo nevratné. V zemích, kde se trestu smrti často používá, bojuje za to, aby byl zrušen aspoň částečně. Jednou z takovýchto zemí je Haiti, kde v rámci určité liberalizace byl 13.11.1985 zrušen trest smrti za politické trestné činy s výjimkou vraždy a byl nahrazen trestem odnětí svobody v trvání deseti až dvaceti let. Pro zajištění uvedeno, že za zhruba dvou set ustanovení je možno v 18 případech uložit trest smrti a při bráně pohotovosti státu dokonce v dvaceti případech.

Vizie čs. trestu zákon stávkovi tresty za tresty,

X X X

Začátkem listopadu ohtělo jedenáct členů sovětské mírové skupiny předat na volyvalanectví USA v Moskvě dopis k nastávajícím americko-sovětským jednáním v Ženevě. Válichai byli zadrženi policií. Mluvčí této skupiny sdělil, že devět zadržovaných bylo po vjelechu propuštěno.

X X X

V Informacích o Chartě 77 č. 9. a 10 jsme informovali o osudu členů Alžírské ligy pro lidská práva. V současné době je jedenáct jejich členů ve vězení, poslední byl zatčen 2.11.1985 sociolog Rachid Bellil. V souvislosti s případem této ligy byl v říjnu tr. odsouzen ke třem letům vězení známý kabylský zpěvák Ait Mengellet a to pro nezákonné držení zbraní. Po jeho odsouzení došlo v Alžírsku k veřejným manifestacím studentů a mládeže na jeho podporu. Začátkem listopadu rozhodlo také Mezinárodní byro FIDH na svém zasedání v Paříži, že alžírská liga se stává členskou ligou Federace. Bylo přitom vyzváno alžírské zastánce lidských práv, aby se pokusili v průběhu následujících měsíců sjednotit do jediné organizace, která by je zastupovala na sjezdu FIDH v r. 1986. K FIDH by totiž ráda přistoupila další alžírská organizace, která zaujala k AILP kritický vztah. Význam FIDH v celé záležitosti zdůraznili sami představitelé alžírské vlády, kteří podnikli naléhavé kroky, aby AILP nebyla do Federace přijata.

X X X

V samizdatu nově vyšlo:.....

Jiří Kral: Tuna oceli na hlavu, fejeton, 1. listopadu 1985

Ludvík Vaculík: Merieška, fejeton, listopad 1985

Olga Bulcova: Přeti mořem, fejeton, říjen 1985

Olga Bulcova: Cesta do hlubin čelníkovy duše, obsáhlejší reportáž z prostředí současné továrny.

Egon Bondy: Bratři Ramazovi, románová epopej, zobrazující konflikty různých poválečných generací v československu, personifikovaných bratry Ramazovými, Léto 1985

Luboš Kohout: Fakta proti vědomým nepravdám /Kritické poznámky k historizující partii "Konoveru soudruha Bilaka pro časopis Der Spiegel" - Rudé právo z 30.10.1985 /Listopad 1985, cca 3500 slov/

Milan Balaban: Sestry v černém a bílém /Bsej o křesťanské existenci/ 600 1200 slov, sepsanová y letech šedesátých. Význačný protestantský teolog se zde s hlubokou sympatií zamýšlí nad smyslem řeholního života.

X X X

KRÁTKÉ ZPRÁVY

Setkání SPD - Charta 77

O příležitosti návštěvy předsedy sociálně demokratické strany Německo-

ka a předsedy Socialistické internacionály Willyho Brandta v Československu se generální tajemník SPD Peter Clots sešel se signatáři Charty 77 a to s jejím mluvčím Jiřím Dienstbieren, Václavem Malým a Annou Šabatovou. Českoslovenští účastníci setkání nejprve poděkovali za příspěví SPD k propuštění Rudolfa Battka z vězení. V průběhu dvouhodinového rozhovoru se hovořilo o vřanami respektování lidských práv i o některých konkrétních případech politické perzekuce, mj. o politických vězích Jiřím Wolfovi a Pavlu Krivkovi, dále o problémech ekologické situace ve střední Evropě, o perspektivách a možnostech působení nezávislých občanských aktivit, o postavení křesťanů a jejich sebeuvědomování a o některých aspektech evropského míru.

K setkání došlo z iniciativy SPD, která při přípravě návštěvy v Československu vyslovila přání, aby se její představitel mohl setkat buď s Václavem Havlem nebo s Jiřím Dienstbieren. Československé úřady tlumočily SPD své stanovisko, že proti setkání s J. Dienstbieren nemají námitky. S tímto stanoviskem nebyl před setkáním nikdo z Charty 77 seznámen. Státní bezpečnost provedla navíc řadu opatření, aby zabránila styku některých čl. občánů s delegací SPD. Ve dnech 8.-10.11. byli Rudolf Battěk, Jiří Hájek, Václav Havel, Ladislav Lis, a Petr Uhl střeženi ve svých bytech a při pohybech mimo bydliště byli doprovázeni operativou StB; mluvčí Charty 77 Petraška Šustrová byla v této souvislosti 8.11. dopoledne vyslýchána a zadržována na StB v Bartolomějské ulici.

Při jednáních mezi SPD a KSČ upozornil Willy Brandt na čtyři humanitární případy, na jejichž řešení má SPD zájem: na uvězněného signatáře Charty 77 Jiřím Wolfa, na ing. Pavla Krivku, ekologu, kterým je ve vazbě a tehdy očekával hlavní líčení, dále na občanský dohled Ladislava Lise a na případ Jana Hájka, syna Jiřím Hájka, jemuž stále ještě nebylo umožněno odjet do horské školní studia. Willy Brandt, poslal během svého pobytu v Československu Jiřím Hájkovi přátelský dopis.

o setkání SPD - Charty 77 nebylo vydáno žádné společné komuniqué. Ani separátní hlášení nebyla vydána. V průběhu návštěvy v Československu informovala delegace SPD o tomto setkání západní noviny; obdobné informace byly poskytnuty z kruhů Charty 77.

x x x

ZASEDÁNÍ SYNODU ČESKOSLOVENSKÉ CÍRKVE EVANGELICKÉ

Ve dnech 21.- 23.11.1985 zasedal v Praze synod Českobratrské církve evangelické.

Kromě řady vnitrocírkevních otázek projednal synod také návrh, aby v ČSSR byla zavedena služba v civilním sektoru jako alternativní řešení pro ty, kdo z důvodů svědomí mají k výkonu povinné vojenské služby výhrady. Obsah dopisu, kterým se synod v této věci obrací na Federální shromáždění ČSSR, bude zveřejněn po jeho předání.

Ve věci faráře Jana Kellera, signatáře Charty 77, proti němuž bylo zahájeno soudní řízení na základě § 178 tr.z./zařazení státním dozoru nad církvemi, jehož se obžalovaný měl dopustit tím, že šel do nářadí v létě 1982 skupinu dětí, s nimiž se modlil, četl avykládal bibli a zpíval duchovní písně/ zaujal synod toto stanovisko: "Synod rozumí práci Jana Kellera s dětmi jako práci, která vyplývá z jeho duchovenské služby a přesí synodní radu, aby se ho v tomto smyslu zastávala".

V záležitosti vikáře Václava Kurta, kterému byl udělen státní souhlas k výkonu duchovenenské činnosti na jeden rok a jenž po uplynutí této doby nebyla platnost státního souhlasu prodloužena, synod usnesl, že se jedná o protiprávní akt odporující platným čs. zákonům. V této souvislosti vyjádřil synod stanovisko, že práce státních orgánů udělovat státní souhlas k duchovenenské činnosti pouze podmíněně je protiprávní; pověřil synodní radu, aby toto stanovisko zůstávalo při jednání se státními orgány.

Synod vyslovil naději, že sporné otázky budou v jednáních se státní správou vyřešeny.

V závěrečném poselství se mj. s potěšením konstatuje že i u lidí, kteří nevyrostli v církevním prostředí, je patrný rostoucí zájem o evangelium.

X X X

SEMENICKÉ setkání

Již po druhé se sešli katoličtí a evangeličtí aktivisté Charty 77 /ve spravedlivém a neutrálním poměru host ku hosti/, aby společně probrali jak vzájemné problémy, tak perspektivy úinné spolupráce. Při prvním setkání výrazně převažovala teologická orientace, byly probírány avšak rozdíly v pojetí individuálního a církevního společenství, svobody, autority a totality, kritiky a odmítnutí institucí ve vyjimečné situaci či naopak permanentní reformace. Druhé setkání bylo naopak orientováno spíše občansky či politicky /téma: zda Boniova výzva v souvislosti s Velehradem může či nemůže být interpretována jako nejen katolická, nýbrž obecně křesťanská/. Další semináře se připravují, zájemci - pokud přicházejí v dobré vůli po ruz. dorozumění - jsou vítáni.

X X X

Dotaz signatáře Charty 77 Miloše Krause Informacím o Chartě 77

Vážený pane,

18.11.1985

Je tomu právě pár minut, co jsem se na stránce čísla 21 Informací o Chartě 77 č. 10 v oblasti krátkých zpráv dočetl o Miloši Krausevi z Plzně, který zrušil svůj podpis pod Prohlášením Charty 77. Tak mi hned napadly dvě možnosti:

Za první: nejedná se o mně a celá věc je záležitostí pouhé shody jména a v tom případě o nic nejde.

Za druhou: jedná se o mně a shoda jmen je vyloučena. Vtom případě počtyhám, že o ničem nevím, nic takového jsem nikdy nepodepsal a zrušení podpisu je tedy nejspíše podvrh nebo blbý nejspíše tak provedený bez mého vědomí.

Prosím o přešetření celé záležitosti a pokud se bude jednat o druhý bod, prosím, abych byl považován nadále za signatáře Charty 77 a aby v Informacích o Chartě 77 č. 11, byla o tomto znínka /stejně nepatrná a nemusí být zveřna také na str. 21./.

Roosgewiltova 16
Plzeň 301 12

Děkuji za vyřízení
Miloš Kraus

X X X

Kulturní svoboda pro Maďarsko

Je název textu, který 15. října tr. podepsalo dvacet předních nezávislých maďarských kulturních činitelů, mezi nimi i Miklós Harsanyi, János Kis, László Rajk, Csápar Miklós, Tamás a Mihály Vajda. Text byl vypracován pro účastníky Evropského kulturního fóra, které jednalo v Římu a listopadu 1985 v Budapešti. Ve zprávě se dokumentuje porušování mezinárodních závazků, které uzavřely maďarské úřady i porušování maďarské ústavy nejzávažnějším způsobem omezením kultury, jímž se ohrožuje kulturní integrita i zájmy kulturního rozvoje.

je a národní vědomí. Konkrétní případy jsou uváděny v sedmi kapitolech. První, o svobodě tisku, dožaduje se zrušení či omezení státních zásahů do publikování, rozšiřování a dovážení periodické-
ho i neperiodického tisku, a zrušení státního monopolu v této ob-
lasti. V oddíle věnovaném svobodě školství a škol se požaduje např.
autonomia universit, svobodný styk se zahraničím, uplatnění sve-
domí a násrovného pluralismu vyučujících a odstranění po-
litických kritérií při udělování akademických a hodností. Další
kapitoly obsahují požadavky svobodné mezinárodní kulturní výměny,
obranu národnostních a etnických menšin /zvláště cikánů/ v Maďar-
sku a maďarské menšiny v sousedních státech, dále svobody nábo-
ženské a omezení státních zásahů do kultury /uváděny jsou různé
kulturní oblasti i vědecké bádání/. Poslední kapitola je věnována
mezinárodní solidaritě. KUKUKI Autoři po ní volají a varují před
diskrétním tichem a tajnou diplomacií. Prohlášení končí slovy:
"Jsme solidární se všemi národy, jejichž kultury jsou utisko-
vány, a národy zbavenými částečně či úplně svých práv. Jsme soli-
dární s těmi bulharskými, československými, východoněmeckými, polský-
mi, rumunskými, sovětskými a jugoslávskými občany, kteří jsou
persekvováni a vězněni za to, že hájili lidská práva, svobodu kul-
turní. Vše polských, litevských, ukrajinských, českých, slovenských,
chorvatských a rumunských katolíků, je i naší věcí. Bolest Bulhar-
ských Turků, Estonců, Lotyšů, Tatarů a Židů v SSSR je i naší bo-
lestí. Víme, že Géza Suics a Károly Király ze Sedmihradsku, Miklós
Duray z Bratislavy, Václav Havel z Československa, Stefan Heym
z NDR se vyslovili proti cenzuře. Víme také, že Jacek Kuron a
Adam Michnik z Polska a Jurij Orlov, Anatolij Ščaranskij a mnoho
dalších, kteří jsou vězněni v sovětském Gulagu bojují za nás."

X X X

Zástupci Jazzové sekce na fóru v Budapešti

Dva představitelé Jazzové sekce Pražské pobočky Svazu hudební-
ků Karel Šrnp a Čestmír Huňata se dne 23.11.1985 setkali v Budapešti
s několika delegáty kulturního fóra a se západními novináři.
Vysvětlili obtížné postavení Jazzové sekce, kterou chtějí čs. dře-
dy zrušit přesto, že jde o významnou kulturní instituci. "Nejsme
žádní disidenti", prohlásil K. Šrnp, "chceme pouze vydávat publika-
ce a pořádat koncerty". Zástupci Jazzové sekce hovořili o nedávných
domovních prohlídkách, které sekci postihly. Jak známo již v říjnu
t.r., při zahájení budapeštského kulturního fóra pohovořil s si-
tuací Jazzové sekce Norman St. John-Stevens, vedoucí britské dele-
gace. Čin K. Šrnpa a L. Huňata je ojedinělý: stále se poprvé, ze
občanů jednoho státu sovětského bloku odjeli do hlavního města
sousedního státu téhož bloku, aby si tam veřejně stěžovali na ad-
ministrativní a policejní útisk.

X X X

Zakázaný rock

Ve dnech 8.-10. listopadu se v posluchárně stavební fakulty VUT
v Brně měl konat druhý rockový festival Brněnský drak. Bylo pláno-
váno pět koncertů, dva odpolední a tři večerní, vždy pro 500 poslau-
chačů. Všechny koncerty byly vyprodány. Několik dní před zaháje-
ním se pořadatelům ztratily všechny doklady o oficiálním povolení
festivalu. Osmaštyřicet hodin před zahájením zakázal festival kul-
turní odbor KHV. Přestože se většina zájemců dostavila, nedošlo k
žádným incidentům, i když na místě bylo několik aut veřejné bez-
pečnosti a uniformovaní i neuniformovaní příslušníci SBČ.

Základ letošního festivalu Brušňanský drak je dalším v řadě úsilí proti hudební kultuře v Brně. Vzpomeneme-li jen některá, byl to zákaz pátovní brušňanské akce Velká hromada v letech 1981-82, zákaz oficiálního rockového festivalu v r. 1982, policejní zákaz proti účastníkům koncertu v Žabčicích u Brna v r. 1983, který skončil trestním postihem mnoha mladých lidí.

* * *

Persekuce V. Benda

Dr. Václav Benda byl - za poslední dva roky již pětadvacáté - dne 30.11. propuštěn z místa topiče: možnosti vykonávat povolání podle své kvalifikace byl pro svou občanskou aktivitu zbaven již v roce 1977. Protože se jednalo o propuštění ve zkušební lhůtě, nemohl je zaměstnavatel nijak zdůvodňovat. Vzhledem k výborným pracovním posudkům na V. Bendu je však zřejmé, že toto rozhodnutí souvisí s opakovanými návštěvami příslušníků StB na pracovišti a s jejich nátlakem na vedení podniku.